

MØTEINNKALLING

TIL

Formannskapet

Møtested: Kommunestyresalen

Møtedato: 13.03.2014

Tid: 11.00

Forfall meldes umiddelbart. Varamedlemmene møter kun etter nærmere innkalling.

SAKSLISTE

Utvalgs- saksnr.	Saksnr. Tittel
18/14	14/40 REFERATER OG MELDINGER
19/14	14/181 REGULERING AV DRIFTSBUDSJETTET 2014
20/14	11/48 NY PENSJONSORDNING FOR FOLKEVALGTE FRA 01.01.2014
21/14	11/1725 STATUS FOR ARBEIDET MED KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL
22/14	14/27 BUDSJETTREGULERING NÆRINGSPROSJEKTER 2014
23/14	14/167 NEDSETTING AV ARBEIDSGRUPPE ØKONOMIPLAN 2015-2018
24/14	14/168 Ettersendes STRATEGISK NÆRINGSFOND
25/14	14/187 RESERVASJONSMULIGHET FOR LEGER
26/14	14/188 FRIVILLIGSENTRAL

Bø kommune, 04.03.2013.

Sture Pedersen

Ordfører

REFERATER OG MELDINGER (FSK) - 2014

Saksbehandler: Grete F. Olsen
 Arkivsaksnr.: 14/40

Arkiv: 033

Saksnr.: Utvalg**Møtedato**

18/14 Formannskapet

13.03.2014

Innstilling:

Referater og meldinger tas til orientering.

1. Rapport fra elektronisk dokumentjournal (postlista) for perioden 07.02. – 03.03.2014.

- 14/99-3 10.02.2014 RÅD//ASA026
Vesterålen regionråd
 NEDLEGGELSE AV SKOLETILBUDET VED DEN VIDEREGÅENDE
 SKOLEN I LØDINGEN OG BØ KOPI AV BREV TIL NORDLAND
 FYLKESKOMMUNE
- 14/125-2 10.02.2014 TEK//JF GNR 3/31
Randi Johannessen
 TILLATELSE TIL OPPFØRING AV GARASJE SOM TILBYGG TIL
 BOLIG - GNR/BNR 3/31
- 11/59-17 10.02.2014 TEK//EBO T51
Vesterålskraft Nett AS
 GATELYS ARBEID I BØ
- 14/57-4 11.02.2014 TEK//TA U70
Gimstad gård
 NÆRINGSFOND / SØKNADER NÆRINGSSTØTTE 2014
- 12/804-13 12.02.2014 NÆR//AOS U40
Det Kgl nærings- og fiskeridept.
 NERGÅRD HAVFISKE AS - SØKNAD OM ENRINGER I
 KONSESJONSBETINGELSENE FOR FARTØY MED
 TORSKETRÅLTILLATELSE KOPI AV BREV TIL NERGÅRD AS
- 14/142-2 14.02.2014 TEK//JF GNR 28/11
Pro Invenia AS
 TILLATELSE TIL UTVIDELSE AV BASESTASJON -
 FJÆRVOLLFJELLET GNR/BNR 28/11
- 14/148-2 19.02.2014 TEK//JF GNR 70/28
Frode Gislerud

TILLATELSE TIL RIVING OG OPPFØRING AV NYTT NAUST PÅ
GNR/BNR 70/28, KRÅKBERGET FRODE GISLERUD

14/161-2 20.02.2014 TEK//JF GNR 27/20

Kenneth Paulsen

TILLATELSE TIL OPPFØRING AV GARASJE PÅ GIMSTAD,
GNR/BNR. 27/20

13/578-2 26.02.2014 TEK//TA GNR 65/26

Ståle Olav Hanssen

SØKNAD OM TILTAK, DELING AV EIENDOM GNR/BNR 65/26

13/578-3 27.02.2014 TEK//JF GNR 65/26

Ståle Olav Hanssen

TILLATELSE TIL DELING AV EIENDOM - GNR/BNR 65/26

REGULERING AV DRIFTSBUDSJETTET 2014

Saksbehandler: Trond Robertsen
 Arkivsaksnr.: 14/181

Arkiv: 153

Saksnr.: Utvalg

19/14 Formannskapet
 / Kommunestyret

Møtedato

13.03.2014

Innstilling:

Med bakgrunn i rådmannens saksopplysninger foretas følgende omfordeling av netto budsjettramme:

Fellesfunksjoner	1.1	67 000
Skole- og barnehageavdelingen	1.2	-100 000
Helse- og sosialavdelingen	1.3	45 000
Kulturavdelinge	1.5	21 000
Felles finanser	18./1.9	-33 000

Det delegeres til rådmannen å foreta budsjettreguleringer i tråd med ovennevnte omdisponeringer.

Saksutredning:

Driftsbudsjett 2014 for Bø kommune ble vedtatt av kommunestyre i sak 93/13 Økonomiplan 2014-2017- Budsjett 2014 den 11.12.2013.

Budsjettet ble vedtatt med en netto budsjettramme på 173.337 000 kr fordelt slik på de enkelte avdelinger:

Avdeling	Netto ramme
1.1 Fellesfunksjoner og politiske styringsorganer	17 731 000
1.1009 Kirkelig Fellesråd	3 200 000
1.2 Skole- og barnehageavdelingen	42 676 000
1.3 Helse- og sosialavdelingen	87 315 000
1.5 Kulturavdelingen	5 159 000
1.6 Teknisk avdeling	11 340 000
1.7 NAV-avdelingen	5 916 000
Sum	173 337 000

Utgangspunktet for budsjettbehandlingen var Stoltenberg-regjeringens forslag til Statsbudsjett. Som kjent ble det regjeringsskifte som da medførte en reduksjon for Bø kommune på kr 211 000.

Personalrådgiver

Kommunestyret har vedtatt å opprette stilling som personalrådgiver. Denne foreslås utlyst fra 01.09.2014. Det anslås en kostnad i år på kr 250 000.

Budsjett for kontrollfunksjoner

Ved en rutinesvikt er drift av Kontrollutvalget og K-sekretariatet budsjettert lavere kr 777 000 (2013-tall) enn vedtatt av Kontrollutvalget kr 814 000.

Bokbussen

Kulturutvalget for Vesterålen har vedtatt et budsjett på kr 1 740 000, med en samlet kommunal egenandel på kr 1 140 000. Bø kommunes andel av dette er 11%, mao. kr 125 400. Ved en rutinesvikt er det kun avsatt kr 104 000.

Akutt nødnummer

Årlig kostnad for innføring felles nødnummer medisinsk hjelp er beregnet til kr 90 000. Innføring skjer fra 01.07.2014. Det må derfor avsettes kr 45 000 til dekning av disse utgiftene.

Samlet gir ovenstående forhold en merkostnad/mindreinntekt på kr 564 000.

Som det framkommer i budsjettdokumentet var arbeidet med å legge fram et budsjett i balanse krevende. Budsjettarbeidet har basert seg på prognoser, forventninger og skjønnsmessige vurderinger – både når det gjelder inntekter og ugifter. Rådmannen presiserer at mange av disse er svært usikre. Vi er i en sårbar økonomisk situasjon, og om en eller flere forutsetninger endrer seg, kan situasjonen bli utfordrene dersom en skal unngå negative regnskapstall i 2014 og resten av økonomiplanperioden.

Kommunestyret avsatte ved budsjettbehandlingen kr 266 000 til egen disposisjon. Del av disse midlene (244 000) foreslås disponert.

Så kort tid etter at budsjettet ble vedtatt, finner rådmannen det vanskelig å foreslå reduksjon av avdelingenes netto budsjettrammer dersom de gir umiddelbare driftsmessige konsekvenser. Imidlertid er det i budsjettet avsatt kr 250 000 til inntak av 5 lærlinger. Avsatte beløp er for et helt år. Inntak av lærlinger i år antas derfor å gi kr 100 000 i lavere kostnad. Videre er det innført en ny pensjonsordning for folkevalgte fra 01.01.2014; jfr. egen sak i dette møtet. Dette anslås å gi en besparelse på kr 220 000.

Forannevnte mindreutgifter foreslås anvendt til dekning av merutgift/mindreinntekt som nevnt.

Vedlegg:

NY PENSJONSORDNING FOR FOLKEVALGTE FRA 01.01.2014 ANSATTE

Saksbehandler: Trond Robertsen
Arkivsaksnr.: 11/48

Arkiv: 570

Saksnr.: Utvalg

20/14 Formannskapet
/ Kommunestyret

Møtedato

13.03.2014

Innstilling:

De av kommunes folkevalgte som omfattes av nåværende tjenstepensjonsordning for folkevalgte, meldes inn i ordinær tjenstepensjonsordning for kommuner fra 01.01.2014.

Saksutredning:

Sammendrag

Nåværende pensjonsordning for folkevalgte må erstattes av en ny ordning fra 01.01.2014. Dette er en følge av endring i forskriften om pensjonsordninger for folkevalgte. Kommunens pensjonsleverandør KLP tilbyr en pensjonsordning for folkevalgte tilpasset endret forskrift. Samtidig åpner forskriftsendringen for innmelding av folkevalgte i den ordinære tjenstepensjonsordningen for ansatte.

Innledning:

Endringene i forskriften om pensjonsordninger for folkevalgte er en følge av ny *Lov om pensjonsordning for stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer* av 16.12.2011. Når eksisterende ordning, med 16 års opptjeningsstid, opphører 31.12.2013, vil denne ordningen fryses. Pensjonsgrunlaget vil være lik godtgjørelsen pr. nevnte dato. For folkevalgte som har fratrudd, vil pensjonsgrunlaget være det vedkommende hadde på fratredelsestidspunktet. Løpende pensjoner fortsetter etter gammel ordning.

Nåværende folkevalgte fortsetter opptjening i den nye ordningen som velges. Vår pensjonsleverandør Kommunal landspensjonskasse (KLP) tilbyr en pensjonsordning for folkevalgte tilnærmet den nye ordningen for stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer. Samtidig tilbyr KLP, i henhold til forskriften, at folkevalgte også kan meldes inn i den ordinære tjenstepensjonsordningen som de ansatte er omfattet av.

Denne saken forutsetter at kommunen fortsatt skal ha en pensjonsordning for folkevalgte. Det som saken gjelder er valget mellom de to løsningene som KLP tilbyr.

Saksutredning:

Hovedforskjellen mellom de aktuelle ordningene er at ordinær tjenstepensjon (TPO) er en bruttoordning som samordnes med folketrygden og annen offentlig tjenstepensjon. Den nye modellen for stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer (NY-ordningen) er en nettoordning. Dette innebærer at utbetalt pensjon kommer i tillegg til og uten samordning med annen pensjon. Begge ordningene innebærer en innskjerping i forhold til dagens

pensjonsordning for folkevalgte med opptjeningstid 16 år og bruttopensjon på 66 % av pensjonsgrunnlaget.

Nærmere om NY pensjonsordning:

Den nye pensjonsordningen for folkevalgte kan sammenfattes slik:

- Det siktes mot 66 % alderspensjon fra 65 år etter 41 års opptjening.
- Nedre grense for medlemskap på 1/3 av godtgjørelse for full stilling.
- Pensjonsopptjeningen for alderspensjon utgjør 6,03 % av opptjeningsgrunnlaget opp til 7,1 G og i tillegg 24,13 % av opptjeningsgrunnlaget mellom 7,1 og 12 G.
- Krav om minst ett års medlemskap for rett til alderspensjon.
- Alderspensjon kan tas ut fra og med fylte 62 år, senest ved fylte 75 år.
- Det må tas ut hel pensjon, ikke mulighet for gradert alderspensjon.
- Alderspensjonen skal levealdersjusteres. Det legges til grunn at totalsummen man får i pensjon skal være den samme, uavhengig om man pensjonerer seg ved 62 år eller 75 år.
- Pensjonen fastsettes på grunnlag av pensjonsbeholdningen på uttakstidspunktet.
- Eventuell opptjening av pensjon etter pensjonsuttak gir grunnlag for ny alderspensjon. Denne fastsettes årlig.
- Rett til uføreytelser etter tilsvarende regler som i pensjonsordningen for ansatte. Ved opptjeningstid før 2014 blir denne medlemstiden omregnet til 30-deler fra 16-deler.
- Rett til ektefelle- og barnepensjon som i ordningen for ansatte. Medlemstid omregnes som for uføreytelser.
- Pensjonsbeholdningen reguleres årlig i samsvar med lønnsveksten fram til uttak av pensjon.
- Pensjonene reguleres på samme måte som i folketrygden.

Nærmere om tjenstepensjonsordningen (TPO):

- Hovedintensjonen er 66 % alderspensjon etter 30 års opptjening.
- Nedre grense for medlemskap på 1/3 av godtgjørelse for full stilling.
- Pensjonsgrunnlaget er den folkevalgtes samlede, faste godtgjørelse.
- Aldersgrensen er 70 år.
- AFP fra 65 år er en del av tjenstepensjonsordningen, mens AFP 62-64 år kan avtales.
- Pensjon opptjent i den tidligere folkevalgtordningen og pensjon opptjent iht nye regler fra 2014 samordnes iht Samordningslovens §7.

Sammenligning av ordningene

Begge de aktuelle ordningene skiller seg fra dagens folkevalgtordning ved at opptjeningstiden blir betydelig lengre enn tidligere. Å sammenligne de to aktuelle ordningene er komplisert, idet TPO-ordningen samordnes med folketrygden, mens NY-ordningen er en nettopensjon uten samordning. Eventuelle beregningseksempler vil da måtte forutsette en gitt opptjening i folketrygden, noe som vil være avhengig av den enkelte opptjening i en samlet yrkeskarriere.

Eksemplene nedenfor må betraktes som teoretiske og tar utgangspunkt i en person født 1960. Det forutsettes samme pensjonsgivende inntekt i hele yrkeskarrieren, hhv. 7G og 8G. Eksemplene er utarbeidet av DnB Liv og viser at den ordinære tjenstepensjonen gir høyere pensjon for lav opptjeningstid og lavere inntekter.

Pensjonseksempler	Folkevalgt 100 % stilling	Folkevalgt 100 % stilling	Folkevalgt 100 % stilling
-------------------	------------------------------	------------------------------	------------------------------

Antall år folkevalgt	4 år	8 år	12 år
Pensjonsgrunnlag	574 854	656 976	656 976
Årlig pensjon TPO	16 452	42 220	63 168
Årlig pensjon NY-ordning	8 833	29 303	47 785

Eksemplene viser at TPO-ordningen generelt gir en høyere pensjon, mens NY-ordningen kommer gunstigere ut ved høyere lønnsnivå, men først og fremst skjer det ved meget lang opptjeningsstid. Ved årslønn på 9G (kr 767 205) går skjæringspunktet ved opptjeningsstid på ca 21 år, mens det ved en årslønn på 12 G (kr 1 022 940) vil kreve en opptjeningsstid på ca 16 år for at den nye pensjonsordningen skal være gunstigst.

Lønnsomhet for folkevalgte og kommune

De nevnte eksemplene over viser at TPO-ordningen er gunstigste løsning for de folkevalgte i de aller fleste tilfeller. Det kan imidlertid forekomme tilfeller hvor NY-ordningen kan være gunstigere, ut over det som nevnt over. I de tilfeller en folkevalgt allerede har full opptjening som ansatt i offentlig sektor og videre avslutter yrkeskarrieren som ansatt i offentlig sektor, kan den nye ordningen være mest lønnsom. Dette skyldes at NY-ordningen er en nettoordning som kommer i tillegg til opptjening i annen offentlig tjenstepensjon.

Folkevalgte utgjør en dyrere gruppe (høyere lønn og alder) enn gjennomsnittet for ansatte i TPO. I denne ordningen er premien basert på en gjennomsnittlig og utjevnet premie, og derfor blir premien for de folkevalgte lavere enn i NY-ordningen. Denne ordningen som har en dårligere ytelse skulle i utgangspunktet være billigere, men dette oppveies av at denne ordningen vil ha et risikofellesskap bestående av færre og kun av folkevalgte.

Ved avvikling av nåværende pensjonsordning for folkevalgte i KLP, blir medlemmene automatisk meldt inn i TPO-ordningen; for gjelder det *fellesordningen for kommuner*. I løpet av 1. kvartal 2014 må de kommuner som ønsker at de folkevalgte skal være medlemmer av ny pensjonsordning for folkevalgte, ha tatt en beslutning. Opprettelsen av en slik ordning fordrer likevel en minimumstilslutning fra så mange kommuner at det kan dannes et forsikringsteknisk risikofellesskap.

Premienivået i en slik ordning er pr i dag ukjent, da dette vil avhenge av hvor mange som velger denne løsningen. Det må etableres et risikofellesskap før korrekte premier kan beregnes.

Den nye pensjonsordningen for folkevalgte er gunstigst for medlemmene først ved relativt lang opptjeningsstid. På den bakgrunn synes den ordinære tjenstepensjonsordningen å passe best for folkevalgte. Med et større utjevningfelleskap er videre kostnadssiden mer forutsigbar.

Vedlegg:

STATUS FOR ARBEIDET MED KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL

Saksbehandler: Åsa Elvik	Arkiv: 140
Arkivsaksnr.: 11/1725	
Saksnr.: Utvalg	Møtedato
21/14 Formannskapet	13.03.2014

Innstilling:

1. Formannskapet vedtar satsingsområder

- a)Næringsutvikling
- b)Mineralnæring
- c)Folkehelse
- d)Ungdom

Saksutredning:

Formannskapet vedtok 08.12.2011 å legge Planprogrammet for arbeidet med kommuneplanen ut på høring. Det kom svar fra en rekke statlige instanser, blant annet Sametinget, Statens Vegvesen, Direktoratet for Mineralforvaltning, Universitetet i Tromsø, Kystverket, NVE. Fra lokale instanser kom det svar fra Nordland Fylkeskommune, Norges Kystfiskarlag avd Bø, Fiskeridirektoratet region Nordland.

Medvirkning

Det ble holdt to idèverksted for å sikre medvirkning i planarbeidet– ett i Kråkberget 7. mars 2012, ett på Bø ungdomskole 11.04.2012. Metoden som lå til grunn for arbeidet på Workshopen var en SWAT-analyse (Strengt, styrke – Weakness, svakheter – Opportunities, muligheter – Threats, trusler.)

Idèverkstedet i Kårkberget var åpent for alle innbyggerne i kommunen. Det ble sendt rundt 200 invitasjoner til privatpersoner, næringslivet, lag og foreninger. Det ble sendt mail. Det var hengt opp ca 40 plakater rundt om i kommunen, det var annonsert i Bø radio og i VOL.no. I tillegg var det oppslag i presse og Bø radio. Til sammen var det rundt 60 fremmøtte.

Idèverkstedet på ungdomskolen var for ungdom som gikk i 10. trinn. I tillegg var det invitert elever fra Sortland videregående skole avd. Bø 1. år. Det ble sendt ut flyer til de ungdommene som ble invitert med beskrivelse av opplegget for dagen. Det møtte ca 50 personer. 40 fra ungdomskolen og 10 fra videregående skole.

Rapportene fra verkstedene følger som utrykte vedlegg til saka. Verkstedene er kort oppsummert i det følgende.

Kråkberget:

En del felles trekk som kom frem av denne idèdugnaden var at folk hadde det stort sett godt i Bø, men mangel på arbeidsplasser og yngre folk truer kommunen. Bø har mange muligheter.

De har stor tilgang til råstoff, en svært vakker natur, og kulturlivet blomstrer i kommunen. Folk bryr seg om hverandre, men skal Bø fortsatt være en bra kommune å bo i, må næring og utdanning fortsatt være viktige satsingsområder i kommunen. Bø kommune har tidligere utpekt næringsområdene fisker/havbruk, landbruk, mineraler, energi og reiseliv. Disse områdene samsvarer godt med de signaler som fremkom under Fjordcamp-prosessen.

Ungdomskolen:

Ungdommene hadde generelt mye positivt å si om kommunen og hadde vanskelig med å finne negative ting. Fin natur i Bø var noe som utpekte seg spesielt, og i tillegg fremhevet de spesielt at Bø kommune har en god eldreomsorg. De var svært opptatt av veistandarden i kommunen og så både styrker og muligheter innenfor fiskeri. Når det gjaldt trusler, så var det fraflyttingsproblematikken som sto i sentrum. Andre viktige tema var ungdomstilbudet og skole. Noen synes det er positivt at Bø hadde en god ungdomsklubb. De fremhevet at for de mellom 15 og 19 var ikke tilbudet så godt. De kunne ha tenkt seg et bedre fritidstilbud og innen idrett.

Politisk behandling

Formannskapet behandlet rapportene fra ideverkstedene i møte 26.04.2012. Etter idemyldring og politisk debatt ble det vedtatt at innspillene skulle konkretiseres av administrasjonen og legges fram til behandling i et senere møte.

Planstrategien ble vedtatt i Kommunestyrets møte 28.06.2012.

Det ble gjennomført en idedugnad i Kommunestyret 22.11.2012 med hensikt å formulere satsingsområder i Kommuneplanen. Dette resulterte i følgende vedtak:

Ei styringsgruppe skal jobbe videre med innspill fra dagens arbeidsmøte. Formannskapet er styringsgruppe og skal foreta prioritering før saken kommer tilbake til kommunestyret. I debatten i formannskapet skal de politiske partiene som ikke er representert der, likevel få være med.

I sitt møte 21.03.2013 vedtok Formannskapet følgende satsingsområder i Kommuneplanen:

- a) Næringsutvikling
- b) Mineralnæring
- c) Folkehelse
- d) Ungdom

Det har etter dette blitt satt ned to administrative arbeidsgrupper som har laget forslag til hvordan satsingsområdene folkehelse og ungdom kan ivaretas i Kommuneplanen. Rapportene følger saka som utrykte vedlegg. Parallelt jobbes det med å utarbeide en Strategisk Næringsplan, og det er i den forbindelse gjennomført en Workshop i Kommunestyret 30.01.2014, og en Workshop for næringslivet i Bø 20.02.2014. Næringskonsulenten har fått i oppgave å sørge for at punktene om næringsutvikling og mineralnæring blir konkretisert.

Bemanning:

Arbeidet har vært organisert under teknisk etat. Monica Jacobsen ble våren 2012 ansatt som prosjektmedarbeider i Bø kommune. Hun jobber fram til 1. oktober 2014.

Arnt-Ivar Kverndal (INAQ AS, tidligere Sintef) ble engasjert i desember 2013 for å bidra til ferdigstilling av Kommuneplanen samfunnsdelen og Strategisk Næringsplan. Han har i dialog med administrasjonen utarbeidet et nytt utkast til Kommuneplanens samfunnsdel som følger saka som trykt vedlegg til saka. Disposisjonen/inneholdsfortegnelsen ser i det foreliggende utkastet slik ut:

- 1. FAKTA OM BØ KOMMUNE** _____
- 2. OM KOMMUNEPLANENES SAMFUNNSDEL** _____
- 3. PROSESS OG ORGANISERING AV ARBEIDET** _____
- 4. PLANFORUTSETNINGER, TRENDER OG REGIONALE FORHOLD** _____
- 5. STÅSTED OG SITUASJON VED INNGANGEN TIL 2014** _____
- 6. SWOT ANALYSE SOM GRUNNLAG FOR VALG AV STRATEGIER** _____
- 7. MULIGHETENE FRAMOVER SOM BØ SKAL VIDEREUTVIKLE** _____
- 8. VISION, MÅLSETTINGER OG STRATEGIER** _____
- 9. STRATEGIER FOR Å STYRKE BO- OG STEDSATTRAKTIVITETEN** _____
- 10. STRATEGIER FOR Å STYRKE NÆRINGSATTRAKTIVITETEN** _____
- 11. STRATEGIER FOR Å STYRKE BESØKSATTRAKTIVITETEN** _____
- 12. HANDLINGSPLAN FOR 2014 - 2016** _____
- 13. TILTAKSBANK** _____
- 14. REFERANSER OG LITTERATUR** _____

Utdrag fra planutkastet: "Visjon, målsettinger og strategier"

VISJONEN

Befolkningsvekst i Bø

VERDIGRUNNLAGET

*Dette står vi for i Bø
(må formuleres)*

HOVEDMÅL

Bø som egen kommune

SATSINGSOMRÅDE 1

Gode kommunale tjenester og styrket bolyst som gjør at folk blir

Mål

En styrket bo- og stedsattraktivitet

SATSINGSOMRÅDE 2

Utvikle flere arbeidsplasser basert på kommunens fortrinn

Mål

En styrket næringsattraktivitet

SATSINGSOMRÅDE 3

Flere tilreisende og besøkende basert på ferie, fritid, opplevelser og arrangementer

Mål

En styrket besøksattraktivitet

Utdrag fra planutkastet: "Mulighetene framover som Bø skal videreutvikle"

Utkastet tar utgangspunkt i følgende strategiske målsettinger for utviklinga av Bø-samfunnet i årene framover:

- 1) Bo- og stedsattraktiviteten må styrkes
- 2) Næringsattraktiviteten må styrkes
- 3) Besøksattraktiviteten må styrkes

Det første punktet handler om å styrke befolkningsgrunnlaget i kommunen. En første milepæl vil være å flate ut på et 2010-nivå. Da bodde det 2789 innbyggere i Bø. På kort sikt er eneste mulighet å styrke tilflyttingen, enten ved å bosette flyktninger og/eller sørge for å utvikle attraktive arbeidsplasser for de under 35 år. De som flytter inn må bli boende, samtidig som en må en sørge for at en større andel av ungdommen i Bø ikke flytter ut. Over tid vil dette gi en befolkning med større fertilitet og større barneproduksjon.

Det andre punktet handler om næringsutvikling og nye arbeidsplasser. Bø kommune må sørge for å ta lederrollen ifm utnyttelse av de muligheter og fortrinn en har. I første rekke knytter fortrinnene seg til forhold som beliggenhet, tilgang på naturressurser og kompetanse innenfor noen bransjer. Næringsaktører som vil og kan må følges tett opp slik at kommunen kan bidra som tilrettelegger på en best mulig måte. Utvikling av en næringsplan i tett samarbeid mellom kommunen og næringsaktørene, med tydelige mål og konkrete tiltak vil være et viktig felles verktøy og et startpunkt i utviklingsarbeidet framover.

Det tredje punktet handler om å bli et attraktivt sted å besøke, enten for fritid og ferie eller i forbindelse med opplevelser, arrangementer og andre aktiviteter. Det gir grunnlag for økt verdiskaping for det lokale næringsliv, det bidrar til positivt omdømme og det utvider kommunens nettverk mot ulike miljøer og potensielle utviklingsaktører. Kommunen sin rolle er å være en god tilrettelegger og partner både som arealforvalter og medspiller til lag, organisasjoner og frivilligheten.

Videre prosess:

Rådmannen ser stort behov for å nå få arbeidet med Kommuneplanens samfunnsdel i havn. Gitt at en er enig i innretninga på utkast til plan, gjenstår det først og fremst et arbeid i å konkretisere de strategiske målsettingene. Det foreslås derfor at administrasjonen får i oppgave å ferdigstille et forslag til kommuneplandokument. Det foreslås følgende framdriftsplan for det gjenværende arbeidet:

	Aktivitet	Mars	April	Mai	Juni	Høst	Ansvar
1	Orienteringssak til Formannskapet om status Kommuneplanarbeidet	Fsk 13/3					Rådmann
2	Arbeidsgruppe økonomiplan settes ned i Kommunestyret. Bruker sitt første møte på utkast Kommuneplan.	Fsk 13/3 Kst 20/3					Rådmann
3	Utkast til kommuneplandokument ferdigstilles; inkludert skriving av strategidel.	I løpet av mnd					Rådmannen og prosjektleder
4	Forslag til kommuneplandokument legges fram for kommunestyret		Fsk 24/4 Kst 8/5				Rådmannen og prosjektleder (AIK bistår)
5	Dokumentet til høring hos regionale myndigheter, mv			Høring			Rådmannen og prosjektleder
6	Høringene gjennomgås og eventuelt innarbeides i dokumentet					Aug.	Rådmannen og prosjektleder (AIK bistår)
7	Kommuneplandokumentet legges fram for endelig behandling i k.styret					Sept.	Rådmannen og prosjektleder
8	Dokumentet trykkes opp og sendes ut til alle husstander i Bø						

Vedlegg: Utkast til Kommuneplanens samfunnsdel av 27.02.2014

Utrykte vedlegg:

Rapport fra Workshop Kråkberget, 7. mars 2012.

Rapport fra Workshop Ungdomskolen, 11. april 2012

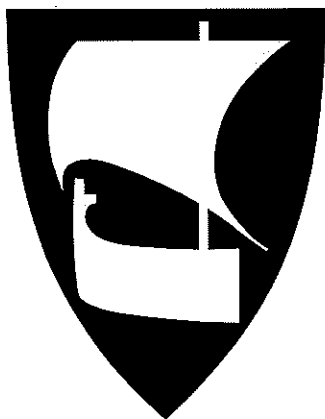
Rapport fra "ungdomsgruppa" høst 2013

Rapport fra "folkehelsegruppa" høst 2013

Workshop (Strategisk Næringsplan) i Kommunestyret 30. januar 2014

Workshop (Strategisk Næringsplan) for næringslivet i Bø 20. februar 2014.

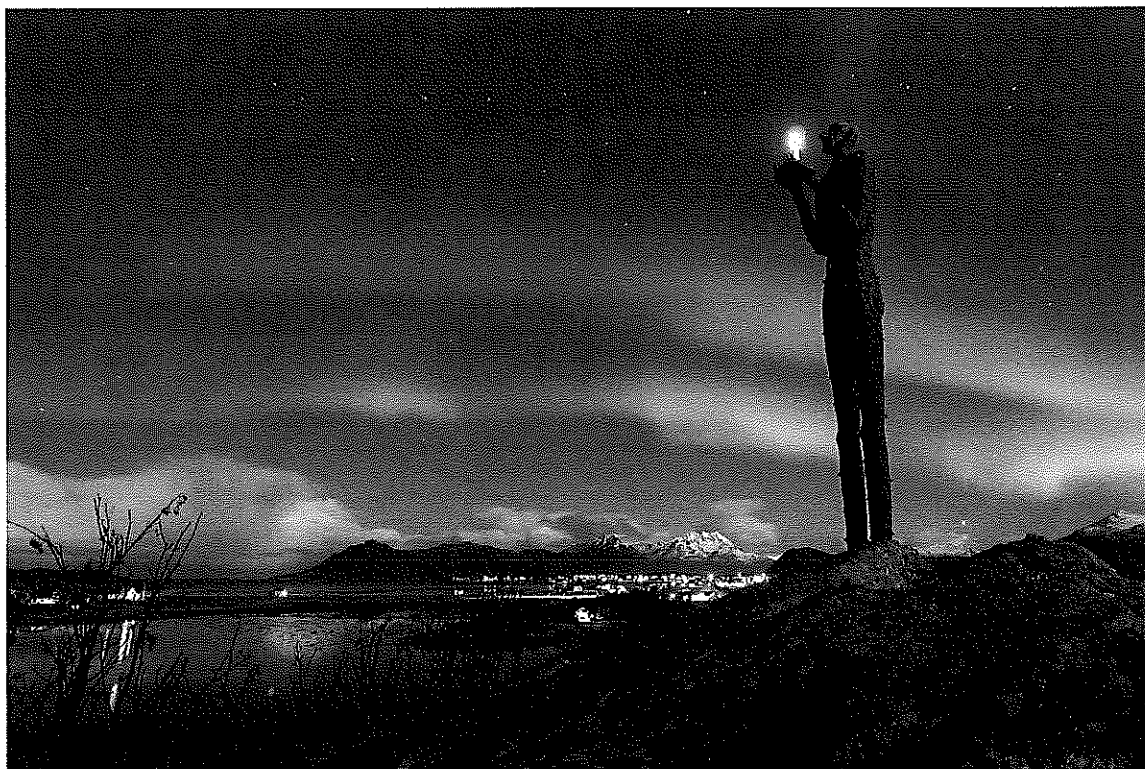
Åsa Elvik
Rådmann

Bø kommune

Kommuneplanens samfunnsdel 2014 - 2020

Versjon_03 (27.02 2014)

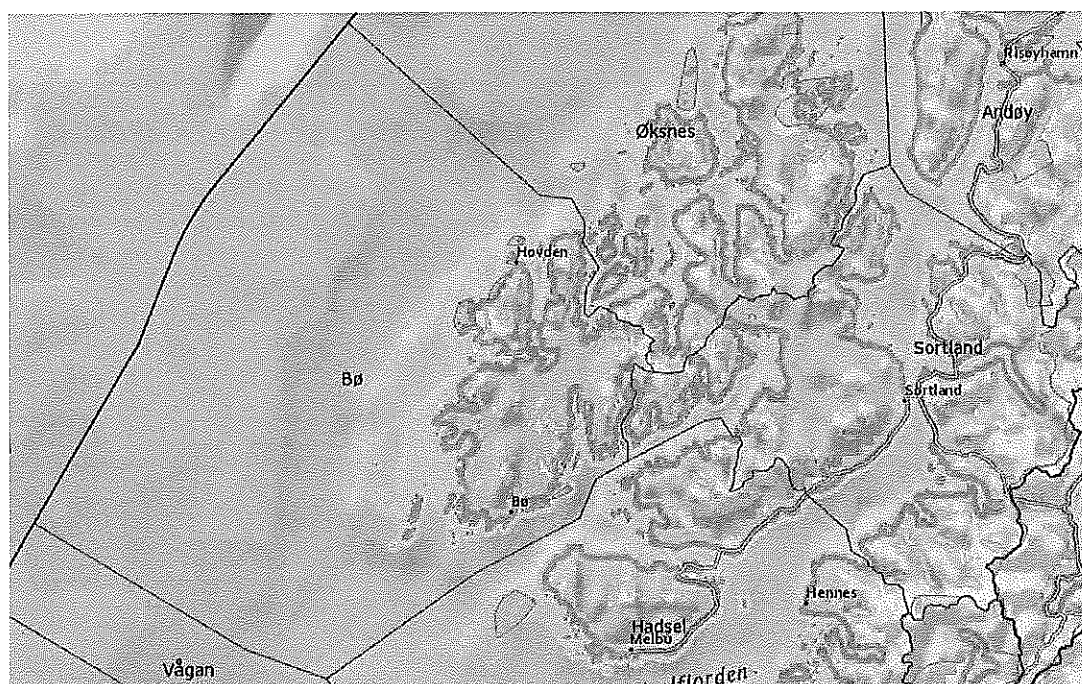

Innhold

1. FAKTA OM BØ KOMMUNE	23
2. OM KOMMUNEPLANENES SAMFUNNSDEL	25
3. PROSESS OG ORGANISERING AV ARBEIDET	28
4. PLANFORUTSETNINGER, TRENDER OG REGIONALE FORHOLD	29
5. STÅSTED OG SITUASJON VED INNGANGEN TIL 2014	31
6. SWOT ANALYSE SOM GRUNNLAG FOR VALG AV STRATEGIER	38
7. MULIGHETENE FRAMOVER SOM BØ SKAL VIDEREUTVIKLE	18
8. VISJON, MÅLSETTINGER OG STRATEGIER	17
9. STRATEGIER FOR Å STYRKE BO- OG STEDSATTRAKTIVITETEN	43
10. STRATEGIER FOR Å STYRKE NÆRINGSATTRAKTIVITETEN	44
11. STRATEGIER FOR Å STYRKE BESØKSATTRAKTIVITETEN	45
12. HANDLINGSPLAN FOR 2014 – 2016	46
13. TILTAKSBANK	47
14. REFERANSER OG LITTERATUR	49

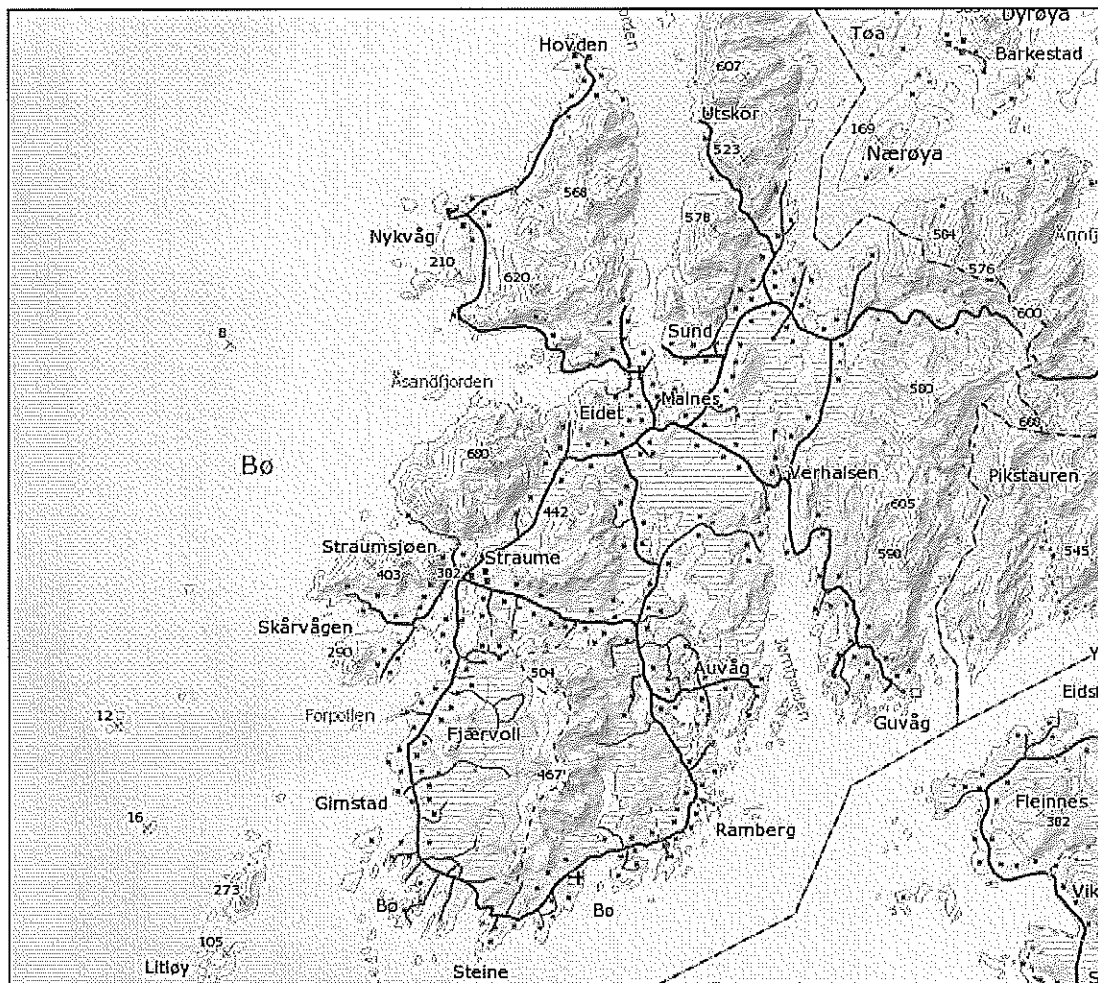
1. Fakta om Bø kommune

Bø karakteriseres ofte som perlen i øyriket Vesterålen. Særlig kjennetegnes kommunen av stor variasjonsrikdom i landskap og vegetasjon. Dette er stedet som kan by på frådende storhav og mild skjærgård, hvite sandstrender og fargesprakende myrer, flate moer og alpine tinder, fuglefjell og våtmarker - i et åpent landskap. Naturen byr på ekte vare, her er alltid en sesong for de annerledes naturopplevelsene.

Bilde: Bø kommune grenser mot kommunene Øksnes, Sortland, Hadsel og Vågan

Faktaboks om Bø kommune 2012	
Antall årsverk i kommunen	242
Midler til kommunal drift	Ca 170 mill. NOK
Ordfører	Sture Pedersen
Landareal	248 kvkm
Sjøareal	900 kvkm
Jordbruksareal	17,1 mål derav 11,4 mål i drift i dag
Skogdekt areal	62000 dekar, derav 5.000 mål barskog
Største vatn	Gåslandsvatnet
Høyeste topp	Burnestinden (693,5 moh)
Kommunale vegger	55 km
Fylkes- og riksveger	Hhv 67 km og 40 km
Nærmeste flyplass	Skagen lufthavn, ca 1,5 times biltur
Havner	13
Fiskemottak	6

Bilde: Vegsystemer og stedsnavn i Bø

Bosettinga i Bø er et resultat av næringsgrunnlaget, som tradisjonelt har vært knyttet til nærheten til fiskefeltene i kombinasjon med kystlandbruk. Primærnæringene har vært grunnlaget for bosettinga i Bø. Dette har ført til ei spredt bosetting uten et naturlig kommunesenter.

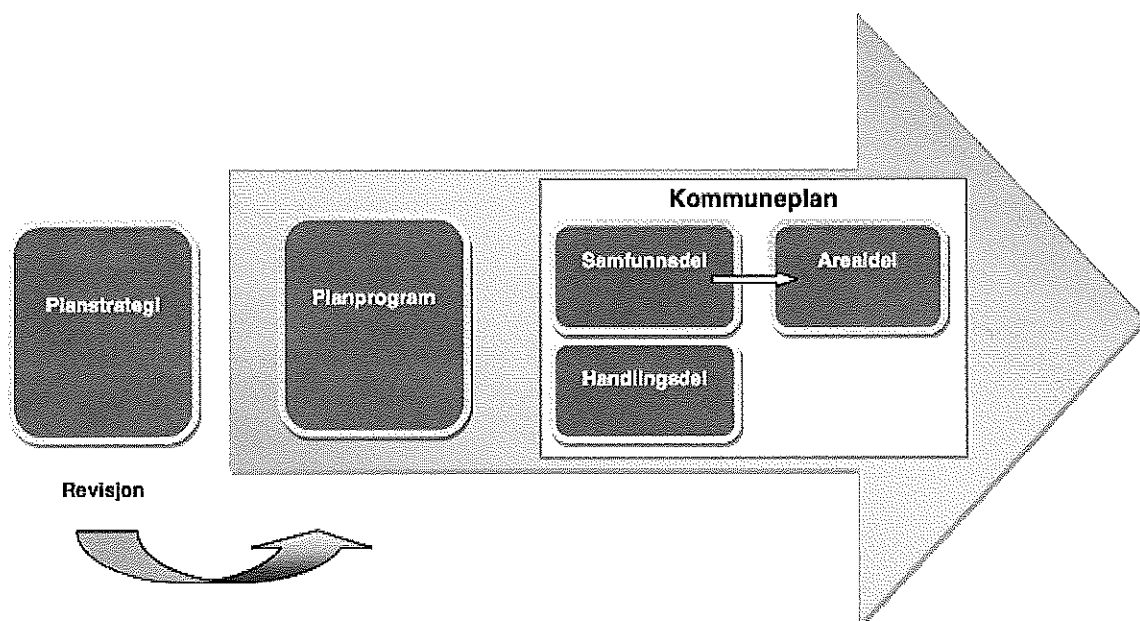
På lik linje med en rekke andre tilsvarende distriktskommuner er Bø påvirka av effektivisering og strukturendringer i fiskerinæringa og landbruket. Dette har resultert i bortfall av en rekke arbeidsplasser – som ikke er erstattet. Konsekvensen er at ungdom har flyttet ut av kommunen både for å skaffe seg utdanning og arbeid. Utflyttinga har ført til en jevn befolkningsnedgang de siste 50 årene. Men Bø har likevel mange kvaliteter og fortrinn som kan utnyttes i årene framover. Kommunen rår over naturressurser som mineraler og rovdryrfrie utmarksområder, nærhet til viktige fiskefelt og skipsleden på yttersida av Vesterålen, samt en stor dose med pågangsmot, dugnadsånd og en sterk frivillig sektor. Kommunen er dessuten en del av Vesterålen regionråd som gir muligheter for interkommunalt samarbeid om kritiske tjenesteområder.

2. Om kommuneplanenes samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens overordna styringsdokument. Sammen med planens arealdel, danner den grunnlag for hvordan kommunestyret ønsker at Bø kommune skal utvikle seg fram til 2020. Vanligvis setter kommuneplanen et 12-års utviklingsperspektiv, men med de stadig raskere endringene i samfunnet er perioden fram til 2020 lang nok!

Samfunnsdelen omhandler lokalsamfunnets langsiktige utfordringer. Dette inkluderer mål og strategier for både kommunesamfunnet og kommunen som organisasjon. Kommuneplanen trekker derfor opp Bø kommune sine overordna mål, strategier og en handlingsdel for hvordan strategiene skal gjennomføres og målene nås.

Kommuneplanens samfunnsdel gir dessuten strategiske føringer for både kvalitet og omfang av de kommunale tjenester i planperioden. Disse planformuleringene danner så grunnlaget og forutsetningene for kommunens økonomiplan. Økonomiplanen må derfor henge sammen med de faktiske prioriteringer kommunen gjør gjennom kommuneplanen.

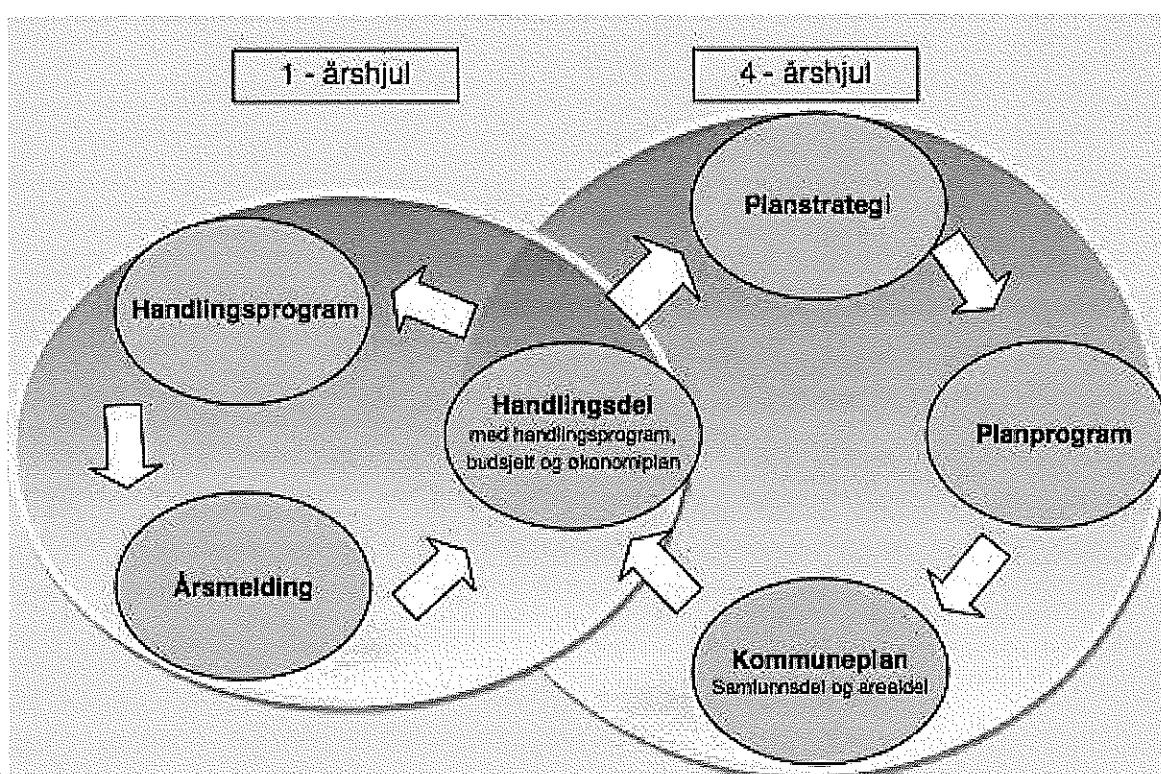

Figur: Kommuneplanprosessen jf Plan- og bygningsloven av 2008

Et viktig prinsipp i Plan- og bygningsloven av 2008 er at det skal være ei sterk kobling

mellom samfunnsdel og arealdel. Samfunnsdelen skal derfor gi føringer for kommuneplanens arealdel, for eksempel folketallsutvikling og utbyggingsmønster. Arealdelen er et kartmessig bilde som gjenspeiler prioriteringene og målene i samfunnsdelen. Den beskriver hvordan en arealmessig tilrettelegger for en bærekraftig utnyttelse av kommunens naturressurser og utbygging av nødvendig infrastruktur.

I Plan- og bygningslov av 2008 er det i større grad enn tidligere lagt vekt på medvirkning i kommuneplanleggingen, særlig overfor grupper som krever spesiell tilrettelegging, eksempelvis barn og unge.

Figur: Fra planlegging til gjennomføring

Kommuneplanarbeidet henger nært sammen med andre planprosesser, styringssystem og rapporteringsverktøy i kommunen. Handlingsdelen er både en del av kommunes 4-årshjul og 1-årshjul, dvs. en del av planlegging og styring både i et 4-årsperspektiv og i et 1-årsperspektiv.

I 4-årshjulet skal kommunal planstrategi vedtas innen første år med nytt kommunestyre, altså hvert fjerde år. Planstrategien gir føringer for hvilke planer og tilhørende handlingsdeler som skal utarbeides. Handlingsdelen og dens integrering med kommunens økonomiske planlegging, har et 4-årsperspektiv.

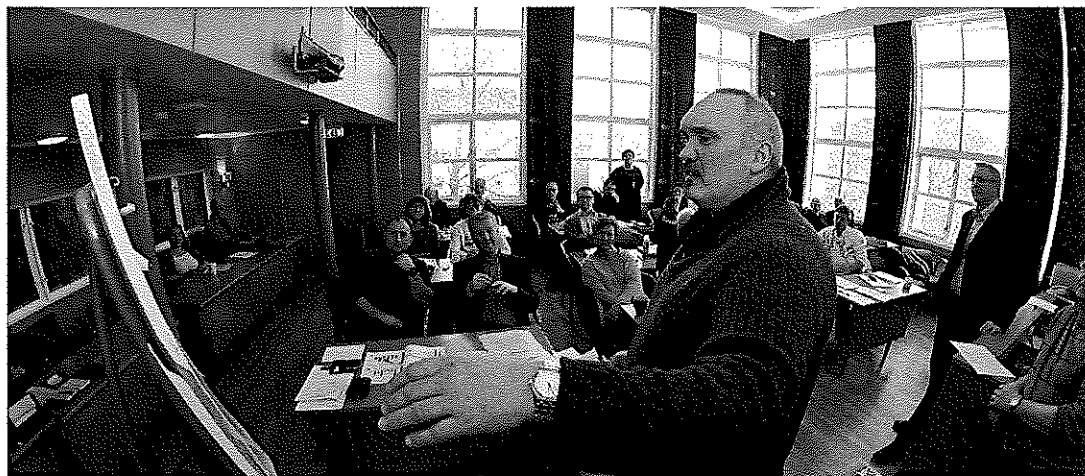
Handlingsdelen blir dermed et av kommunens viktigste styrings- og rapporteringsverktøy, både i 4-års- og i 1-års-perspektivet. For å fange opp nye eller endrede behov og forutsetninger, krever derfor Plan- og bygningsloven en årlig rullering av handlingsdelen. I Bø legger vi derfor opp til en årlig gjennomgang og vurdering av handlingsdelen, som skal endelig vedtas av kommunestyret.

3. Prosess og organisering av arbeidet

Arbeidet med å rullere kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt igangsatt i kommunestyret i Bø 25.10 2012.

Styringsgruppen	Formannskapet
Prosjektansvarlig	Rådmann Åsa Elvik
Prosjektleder	Teknisk sjef Einar Botnmark
Ekstern rådgiver	Arnt-Ivar Kverndal

I planprosessen har det vært lagt vekt å få innspill fra kommunens innbyggere. Det har vært arrangert 2 idèverksteder; ett for alle kommunens innbyggere på Kråkberget fjordcamp og ett for elever fra hhv 10. klasse ved Bø ungdomsskole og 1. klasse ved Sortland videregående skole avd. Bø. Formålet har vært å involvere innbyggerne for å gi innspill til mulighetene som finnes i Bø og samtidig vurdere styrker, svakheter og trusler som kommunen står overfor framover.

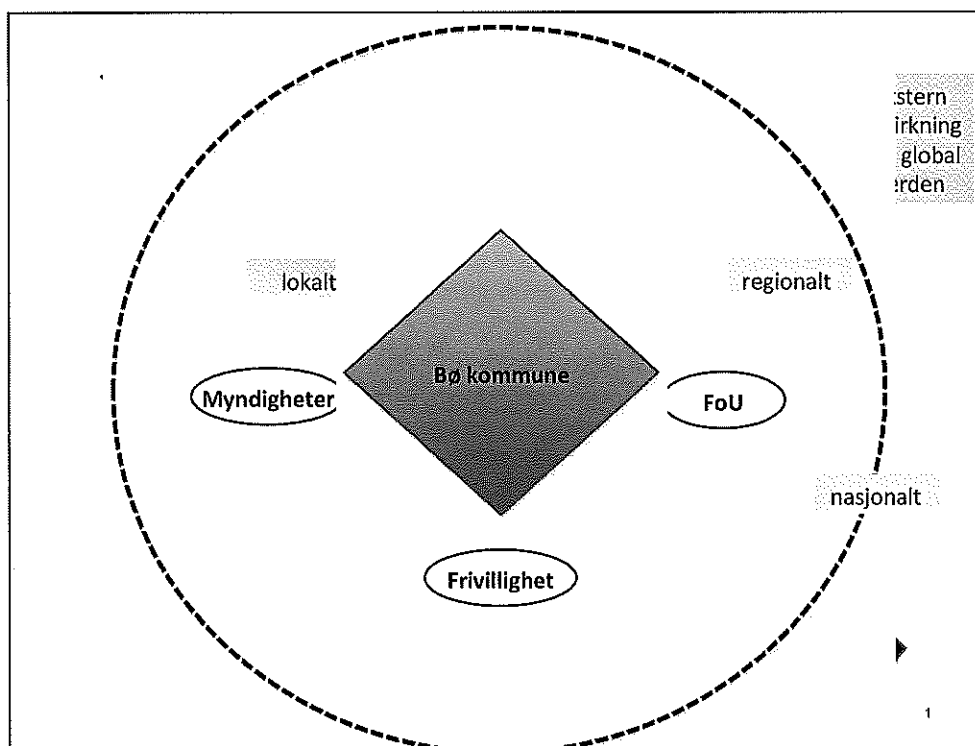

Bilde: Kommunestyret Bø gjennomførte et arbeidsseminar med kommune- og næringsplan som tema 30. Januar 2014. Her presenterer kommunestyre-medlem Tom Tobiassen "sin" gruppe sine prioriterte tiltak framover.

4. Planforutsetninger, trender og regionale forhold

De siste tiårenes forskning har pekt på en samfunnsutvikling som i stadig større grad er preget av en økende globalisering. Internett tar oss kloden rundt på sekunder, varer transporteres mellom alle verdenshjørner, og billige flybilletter gjør oss i stand til å reise stadig oftere og lengre. Flyten av informasjon, varer, folk, kultur og kapital er mer omfattende enn noen gang, og kobler oss alle sammen på en ny måte. Den økte økonomiske og kulturelle samhandlinga gir oss mange muligheter, men også noen nye utfordringer.

Det pekes derfor på at det parallelt med globaliseringa foregår sterke regionaliseringsprosesser. Det vil si at det regionale og lokale nivået i økonomien blir stadig viktigere og mer betydningsfullt for utviklinga av det lokale mulighetsrommet. Dette innebærer i praksis at situasjonen og mulighetene framover i Bø ikke kan vurderes isolert. Bø er en del av både Nord-Norge, Nordland og Vesteråsregionen. Våre regionale og interkommunale samarbeidsaktører tilhører Vesteråsregionen, som er definert som en "småsenterregion". Vesterålen ligger utenfor pendleravstand til andre større arbeidsplasskonsentrasjoner. Regionen må derfor utvikle sin egen attraktivitet og nye arbeidsplasser for å kunne vokse.

Figur Utviklingskrafta i Bø ligger ikke bare i samhandlinga mellom næringsliv, myndighetene, FoU-miljøene og frivillig sektor lokalt, men også i samarbeidet regionalt og nasjonalt.

Ei av de mest markante drivkreftene i dag består av en sterk sentralisering inn mot de største byene, kanskje større enn noen gang tidligere. Vekstaksene forsterker seg, mens distrikter og periferi svekkes. De tunge offentlige investeringene styres mer mot vekstområder og sentrale strøk, samtidig som unge mennesker med høg utdannelse samler seg i de største tettstedene. På kort sikt er det vanskelig å se at denne trenden vil snu.

Som en følge av dette må man anta at interkommunalt samarbeid, kommunegrenser og antall kommuner blir satt under press i årene framover. Dette er av den nyvalgte regjeringen allerede uttalt som en hovedsak – og vil også for Bø kommune og Vesterålsregionen bli en viktig sak.

Fisk har alltid vært hovednæringsgrunnlaget i Vesterålen som følge av nærheten til de rike fiskebankene i havet. Fiskeriene har preget bosettingsmønsteret i Vesterålen, og tradisjonelt vært viktigste næringsvei, ofte i kombinasjon med jordbruk. Halvparten av alle sysselsatte i industrien i Vesterålen er tilknyttet en eller annen form for fiskeforedling.

Hovedtrekkene i nærings- og sysselsettingsutviklingen i Vesterålen de siste 20 årene viser følgende hovedtrekk:

- Stor nedgang i sysselsetting innen fiske og fangst
- Oppdrettsnæringen har hatt sterk vekst i regionen de siste 20 årene
- Nedgang i fiskeforedling; i alle kommunene unntatt Lødingen og Hadsel
- Nedgang innen jordbruket; her er nedgangen størst i Andøy, Bø og Hadsel
- Vekst innen varehandel, hotell og restaurant: Her har Sortland og Øksnes hatt sterk vekst. Hadsel har liten endring mens de øvrige kommunene har hatt svak nedgang i sysselsettingen
- Økning innen kommunal, fylkeskommunal og statlig virksomhet

Sammen med de sterke sentraliseringskreftene er informasjonssamfunnet og utviklingsrevolusjonen her akkurat nå. Tempoet på utviklingen og det som skjer rundt oss øker hele tiden. Presset på evnen til å tilpasse seg og ha tilgang på riktig kompetanse blir stadig sterkere. Det blir derfor de regioner og lokalsamfunn som er mest tilpasningsdyktig som vil oppleve vekst og utvikling i årene framover. Regionene som klarer denne tilpasningen vil også være attraktive for ung og kompetent arbeidskraft. I Bø vil en være avhengig av et tett samarbeid med de øvrige kommunene i Vesterålen - slik at en kan bli del av en attraktiv region i vekst.

5. Ståsted og situasjon ved inngangen til 2014

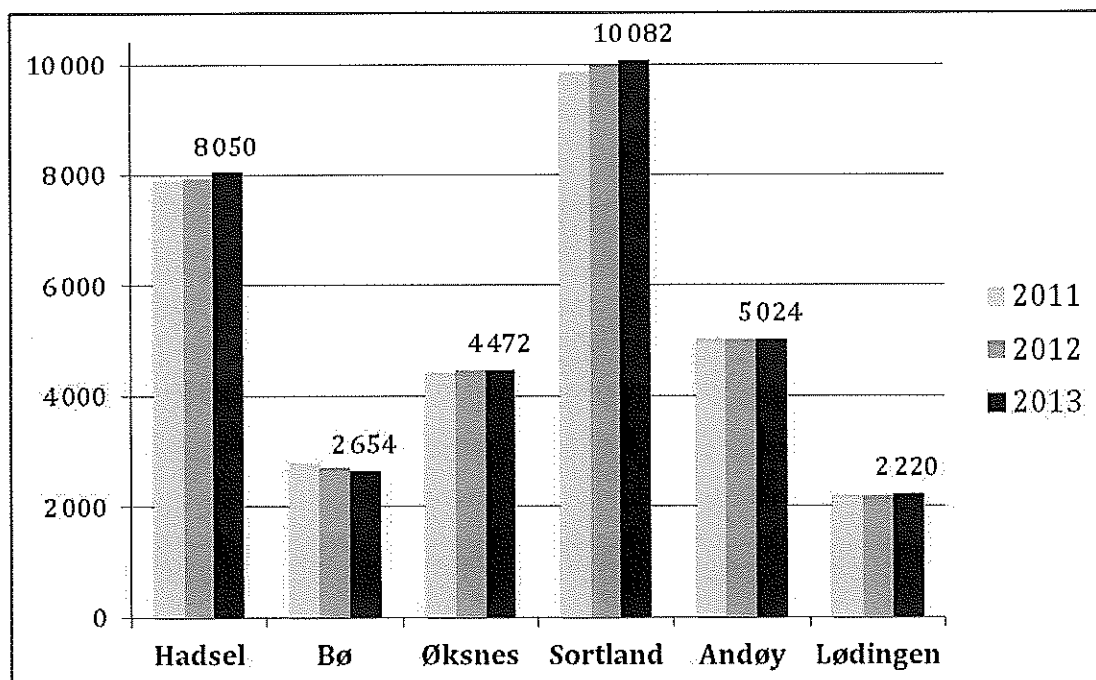
I dette kapitlet beskriver vi situasjon og ståsted for Bø kommune ved inngangen til 2014. Det finnes en rekke statistikk og kvantitative fakta som viser at situasjonen i Bø utvilsomt er utfordrende. Samtidig er det forhold ved et lokalsamfunn som ikke kan beskrives med tall og statistikk. I Bø ønsker vi å fokusere mer på disse forhold – som gjør at vi har framtidstro. Det er disse fortrinnene vi skal utnytte slik at de gir oss nye muligheter som kan utnyttes for vekst og ei positiv utvikling i åra framover.

I Bø har vi:

- komplementære fortrinn mht naturressurser
- komplementære fortrinn mht beliggenhet nær viktige fiskefelt
- komplementære fortrinn mht beliggenhet ifht økt skipstrafikk langs skipsleden
- komplementære fortrinn mht beliggenhet ifht beredskap/basevirksomhet knyttet til olje- og gassindustri i nordområdene
- store "rovdyrfrie" beiteområder i utmark
- bolyst; bla er det i dag 245 som pendler ut av kommunen for arbeide
- økt omsetning i næringslivet på tross av færre innbyggere, som innebærer at varer og produkter eksporteres til markeder utenfor kommunen
- en sterk frivillig sektor
- kompetanse på eldreomsorg
- kompetanse innenfor kultur og arrangementer
- kompetanse innenfor reiseliv
- godt utbygd bredbåndsinfrastruktur som grunnlag for stedsuavhengige arbeidsplasser
- interkommunalt samarbeid innenfor kritiske tjenesteområder

Geografi

Bø danner en viktig del av yttersida av Vesterålen og er medlem i Vesterålen regionråd sammen med kommunene Andøy, Lødingen, Øksnes, Hadsel og Sortland. Til sammen bor det 32.500 innbyggere i regionen – der kommunene og så godt som alle bygder og grender er bundet fergefritt sammen gjennom bruløsninger og tunneler. Dette gir muligheter for at deler av regionen kan ha et felles bo- og arbeidsmarked. Bø med sin beliggenhet lengst vest i regionen, og med ca en times kjøretid til både Øksnes og Sortland som sine nærmeste nabokommuner er denne muligheten likevel begrensa. Vesterålen ligger ikke nært andre store arbeidsregioner og må derfor basere seg på selv å utvikle nye arbeidsplasser som grunnlag for vekst i årene framover.

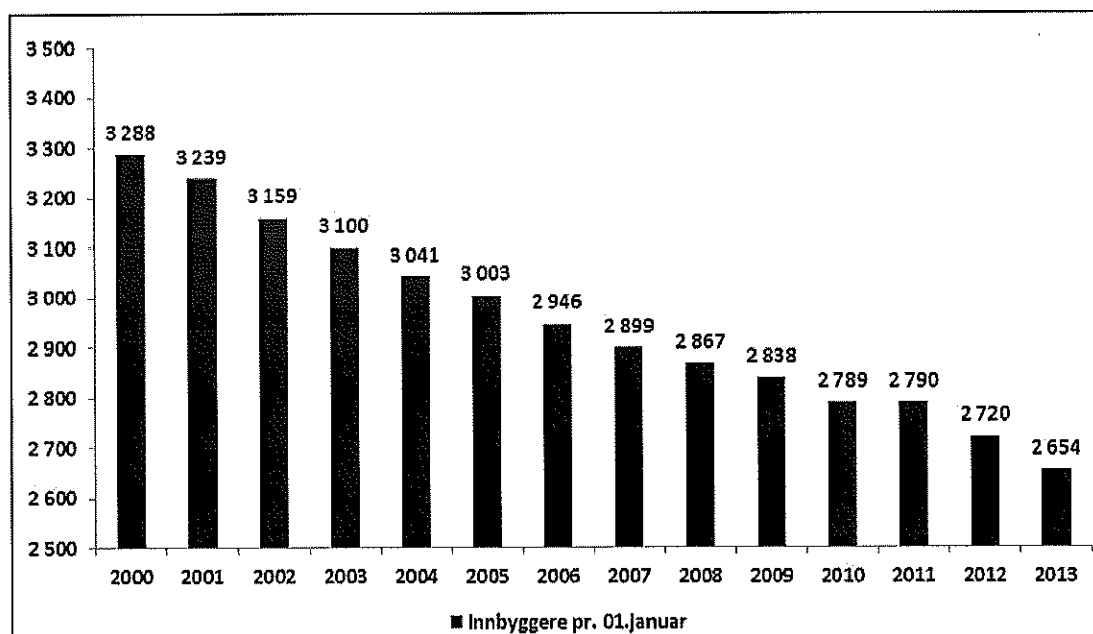
Figur: Befolkningsutvikling i kommunene i Vesterålen siste tre årene. Regionsenteret Sortland styrker sin posisjon, mens trenden for omlandskommunene er negativ.

Også i Vesterålen har en de siste årene vært påvirket av de sterke sentraliseringskreftene. Alle kommunene bortsett fra regionsenteret Sortland har erfart nedgang i antall innbyggere. Utviklingen av Sortland som handelssentrum og infrastrukturknutepunkt har likevel bidratt til mange nye arbeidsplasser - som igjen har sørget for å stabilisere situasjonen totalt sett.

Sammenligner en utviklingen for de siste tre årene, hhv 2011, 2012 og 2013, så ser en at i tillegg til veksten i Sortland har Hadsel og Lødingen en liten vekst, mens situasjonen i Andøy og i Øksnes er stabil. Vesterålen totalt sett har en positiv utvikling, men situasjonen i Bø er mest negativ.

Demografi

Folketallet i kommunen var 1. Januar 2013 på 2654 personer. I januar 2000 var tallet 3288. Det innebærer at folketallet er redusert med 634 personer i denne perioden, noe som utgjør drøye 19%. Den høyeste tallmessige nedgangen er størst i aldersgruppen 20-66 år, og særlig i den yngste delen av denne gruppen. Dette fører til at Bø kommunes befolkning stadig blir eldre og at antallet pensjonister i forhold til yrkesaktive blir stadig større. Dette er utvilsomt ei utfordring og en trend som må snus de nærmeste åren framover.

Figur: Innbyggertallet har en jevn negativ tendens. Fra januar 2000 til januar 2013 har innbyggertallet blitt redusert med omlag 19%.

Næringsliv og sysselsetting

Næringslivet i Bø er preget av mange små bedrifter. I 2012 hadde kun to bedrifter flere enn 30 ansatte (begge 31 ansatte), 6 bedrifter hadde mellom 10 og 30 ansatte, mens 10 bedrifter hadde flere enn 5 ansatte. Den desidert største arbeidsgiveren er Bø kommune, som også er en viktig kvinnearbeidsplass.

Primærnæringer som fiske og landbruk har tradisjonelt vært viktige næringer i Bø. Dette er næringer som har gjennomgått store strukturendringer de siste 10-årene, noe som har bidratt til en kraftig reduksjon i sysselsettingen.

Tabellen nedenfor viser de 10 største næringene basert på antall sysselsatte. Her er også den offentlige sysselsettingen inkludert. Pleie- og omsorgstjenestene utgjør en viktig og stor del av sysselsettingen i kommunen – ikke minst med tanke på arbeidsplasser for kvinner. Fiske og akvakultur er fortsatt en betydelig næring i Bø, mens jordbruk og skogbruk så vidt kommer med blant de 10 største næringene. Det er i tillegg viktig å legge merke til at kommunen har betydelig sysselsetting innenfor ulike typer av anleggsvirksomhet. Fortsatt er næringsmiddelindustri i forbindelse med bearbeiding og videreforedling av råvarer fra fiske og akvakultur en betydelig næring i Bø.

Pendler til samme økonomiske region	121
Pendler til samme fylke	29
Pendler til annet fylke	78

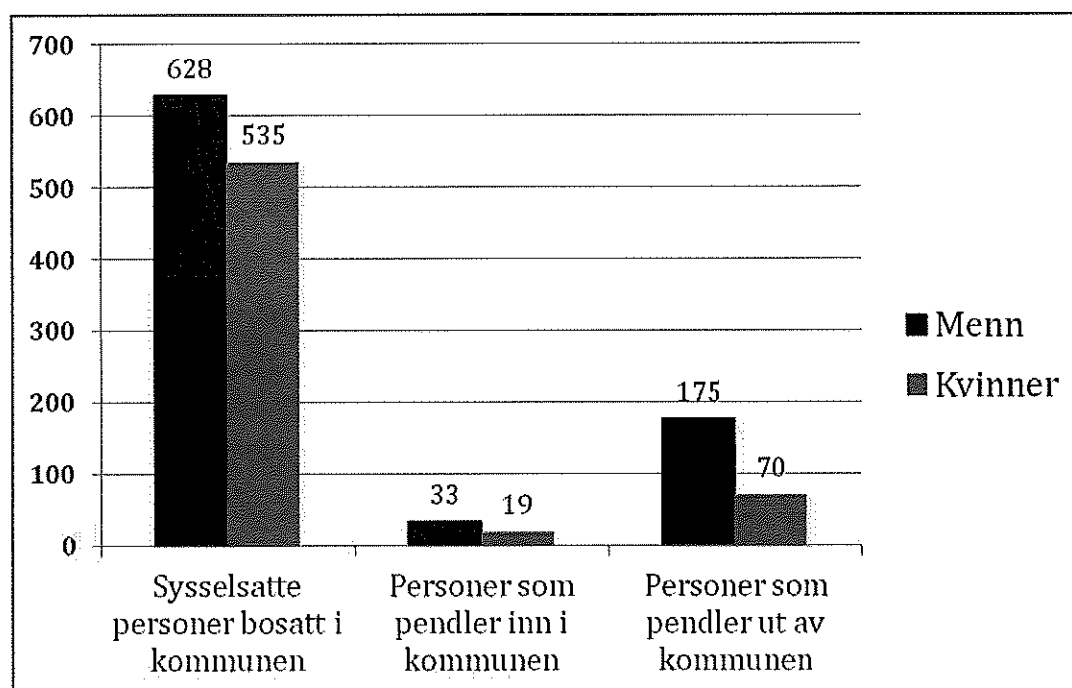
Tabell: Pendlingstall Bø kommune i 2011

Kilde: SSB

Nr.	Næring	Antall	M	K
1	Pleie og omsorg i institusjon	152	9	143
2	Handelsvirksomhet	109	53	56
3	Omsorg uten botilbud, barnehager, mv	98	13	85
4	Fiske og akvakultur	90	89	1
5	Næringsmiddelindustri	87	60	27
6	Anleggsvirksomhet	85	81	4
7	Helsetjenester	71	14	57
8	Undervisning	68	16	52
9	Offentlig administrasjon	58	26	32
10	Jordbruk og skogbruk	49	33	16

Tabell: De 10 største næringene etter sysselsetting i Bø – samt fordeling mellom menn og kvinner.

I 2012 var det 1163 sysselsatte i kommunen, fordelt på 628 menn og 535 kvinner. Av disse pendlet så mange som 245 ut av kommunen, 175 av disse var menn. 52 arbeidstakere pendlet inn til kommunen, noe som bidrar til netto utpendling med 192 personer.

Figur: Sysselsatte og pendling inn og ut av kommunen fordelt på kvinner og menn.

Oversikten viser at 245 personer pendler ut av kommunen, noe som kan indikere høy bolyst.

Oversikten viser at 21% av de sysselsatte har sitt arbeidssted utenfor kommunen. Tall fra SSB fra 2011 viser at størsteparten pendler regionalt; dvs til nabokommunene i Vesteråsregionen. Pendling til annet fylke indikerer at en del pendler til arbeid innenfor olje- og gassrelatert virksomhet på sokkelen.

Kommunens økonomiske status

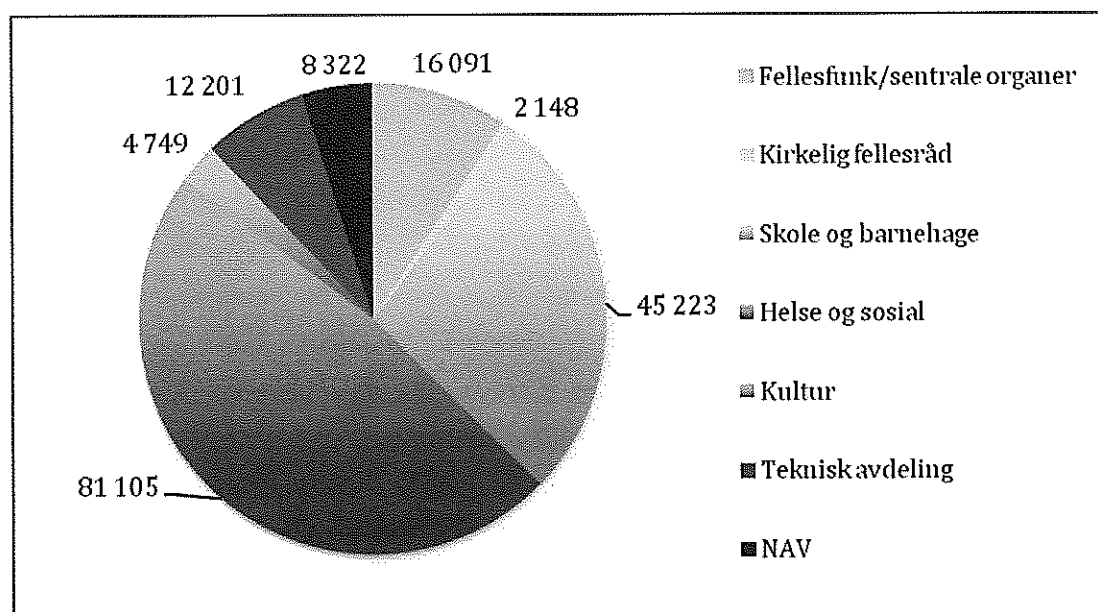
Årsrapporten for 2012 gir informasjon om kommunens økonomiske situasjon. Den forteller at Bø kommune i 2012 hadde i underkant av 170 millioner kroner til fordeling på tjenesteområdene. Kommunen er fortsatt en såkalt ROB EK-kommune som innebærer redusert handlefrihet. Et mindreforbruk i 2012 med 5,5 millioner kroner bidro til å redusere tidligere underskudd. Akkumulert underskudd var derfor ved inngangen til 2013 på 5,1 millioner kroner.

Kommunen har en gjeld pr. 31.12 2012 på 250,5 millioner kroner, som utgjør drøye 94.000 kroner pr innbygger. Dette er høyt sammenlignet med de andre kommunene i Vesterålen.

Rådmannen beskriver i sitt forslag til økonomiplan for 2014 – 2017 situasjonen slik:

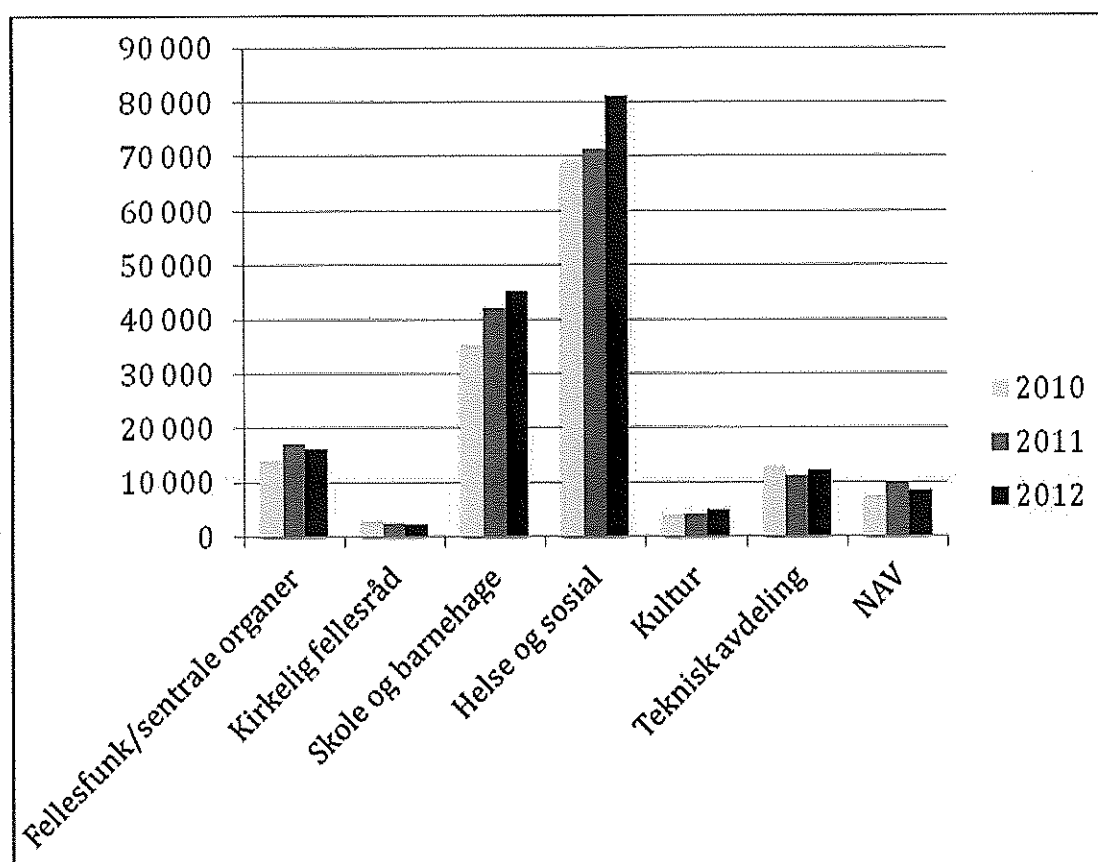
- *Vi har blant annet grunn til å tro at det kan bli endringer i inntektssystemet til kommunene, og vi har grunn til å tro at disse ikke vil slå ut til kommuner som Bø sin fordel.*
- *Med bakgrunn i erfaring de siste år, har vi også grunn til å anta at det er høg risiko for at folketallet vil gå ned i perioden.*
- *Vi vet allerede nå en del om den demografiske sammensetninga av befolkninga i Bø; det blir relativt og absolutt færre i den aldersgruppa som i hovedsak er tilknytt arbeidslivet, og relativt og absolutt flere eldre. Vi vet også hvor mange barn som er født de siste åra.*
- *Vi vet også at Bø kommune har høg gjeldsbyrde. 250 millioner i gjeld er om lag halvanna gang overføringene fra staten for 2014. Renteøkninger vil med andre ord få store konsekvenser for vår økonomi.*

Figuren nedenfor viser hvordan kommunen fordelte bruken av sine økonomiske ressurser på de ulike tjenesteområdene. Her ser vi at Helse og sosial er det desidert største tjenesteområdet. Sammen med skole og oppvekst ble 126,3 millioner kroner av de totalt ca 170 millioner brukt på disse to tjenesteområdene. Det utgjør 74,3% av den totale rammen.

Figur: Fordeling av kommunens økonomiske ressurser på tjenesteområdene i 2012

I tillegg til fordelingen av ressursene er det interessant å se på utviklingen i forbruk de siste årene. Figuren nedenfor viser faktisk forbruk for årene 2010, 2011 og 2012.

Figur: Endring i faktisk ressursbruk fordelt på kommunens tjenesteområder i 2010, 2011 og 2012

Den viser at de største økningene er innenfor de to største tjenesteområdene; Helse og sosial og Skoler og barnehager. Det har i tillegg vært en liten styrking av kulturområdet, mens de andre områdene holdes på et jevnt nivå.

Infrastruktur og kommunikasjoner

Dette er rammefaktorer som blir stadig viktigere for å være et attraktivt sted for både bosetting og næringsutvikling. Det har samtidig stor betydning for å bidra til å redusere reise- og pendlingstid slik at Bø kan bli enda sterkere integrert i en felles bo- og arbeidsregion.

Selv om Bø ligger vendt mot kysten og leia på yttersida av Vesterålen, er likevel den viktigste transportåren Rv 820 mellom Bø og Sortland. Veggen forbinder Bø sammen med resten av landet.

Vesterålen regionråd har utarbeidet en felles samferdselsplan som ligger til grunn for et samlet interessepolitisk arbeid ifm Nasjonal Transportplan. Her er i tillegg til kollektivtrafikken også forhold som farleder, havner og flyplassutbygging inkludert.

Som del av et moderne og attraktivt samfunn i dag er mobildekningsgrad, bredbånds- og fiberutbygging kritisk infrastruktur. Ikke minst for en kommune som Bø, som ikke er en naturlig del av et større bo- og arbeidsmarked. Bredbånds- og fiberutbygging har derfor vært et satsingsområde i Bø de siste årene. I dag er derfor store deler av kommunens husstander tilknyttet et fibernet.

6. SWOT analyse som grunnlag for valg av strategier

Faktadelen gir sammen med situasjonsbeskrivelsen grunnlag for en SWOT-analyse som viser at Bø kommune har fortrinn og muligheter det er mulig å utvikle i et bærekraftig perspektiv, og som kan gi grunnlag for økt verdiskaping og flere arbeidsplasser.

Styrker (i dag)	Svakheter (i dag)
<ul style="list-style-type: none"> • Liten kommune med de fortrinn det innebærer • Beliggenhet nært viktige fiskefelter • Beliggenhet nært framtidige olje- og gassressurser • Beliggenhet langs farleden mot Barentsregionen og Nord-Øst passasjen • Påviste volumer av etterspurte mineralske ressurser • Godt utbygde havner • Attraktive boområder med sjøtilgang • En sterk frivillig sektor • Bolyst blant innbyggerne • Kompetanse på eldreomsorg • Kompetanse innenfor kultur og arrangementer • Kompetanse innenfor reiseliv • Godt utbygd bredbåndsinfrastruktur • Sterk akvakulturaktør med lokalt eierskap • Arbeidsstokk med kompetanse innenfor anleggsvirksomhet • Produserer varer som eksporteres til markeder utenfor kommunen • Medlem av Vesterålen regionråd – som gir mulighet for interkommunalt samarbeid innenfor en rekke områder • Tilgang til kunnskap og kompetanse gjennom samarbeidet med SINTEF/NTNU 	<ul style="list-style-type: none"> • Betydelig befolkningsnedgang over mange år • Ungdommen flytter ut – gir stadig større andel eldre i befolkningen • Mangler et tydelig kommune- og handelssenter • Få nye attraktive arbeidsplasser i de nye næringene • Tar ikke sjansene – utnytter ikke mulighetene når de dukker opp • Lavt utdanningsnivå – mangel på akademisk kompetanse • Mange små bedrifter – mangel på privat og offentlig kapital • Kommunens økonomiske handlingsrom er redusert – høy lånegjeld • Ikke del av en felles bo- og arbeidsregion • For lite utviklet forpliktende interkommunalt samarbeid • Sårbar veginfrastruktur for inn- og uttransport (Rv 820) • Byggedyret fortsatt framtreddende • For lite samarbeid i næringslivet • Mangler en offensiv fiskeripolitikk • Fiskeflåten kraftig redusert, kun 3 båter over 90 fot • Lav foredlingsgrad av fiskeriprodukter • Mangler lavterskel boligtilbud for utleie

Muligheter (framover)	Trusler (framover)
<ul style="list-style-type: none"> • Utnyttelse av beliggenhet og infrastruktur mht fiskerinæringa • Utnyttelse av beliggenhet mht både dagens og framtidig olje- og gassvirksomhet i nordområdene • Verdiskaping og nye arbeidsplasser ifm utvinning og bearbeiding av mineralske råstoffer • Større variasjon i tomter og boliger som kan tilbys aktuelle tilflyttere • Tilrettelegge for bygging av flere fritidseiendommer • Utnytte mulighetene som ligger i et forsterket samarbeid med frivillig sektor • Utnytte mulighetene som kompetanse innenfor eldreomsorg gir • Styrke og utvikle det regionale samarbeidet innenfor det interessepolitiske arbeidet • Ny kommunestruktur 	<ul style="list-style-type: none"> • Befolkningsnedgangen fortsetter • Vesterålsregionen stagnerer • Mangel på privat investeringskapital • Fiskeforedlingsanleggene blir stående tomme • Ungdom flytter ut – og kommer ikke tilbake • Bø klarer ikke å utnytte beliggenhet mht olje- og gassvirksomheten i Nordområdene • Økt trussel ifm forurensning som følge av økt olje- og gassaktivitet • Kommunen klarer ikke å samle seg om strategiene framover • Mangel på offensiv fiskeripolitikk • Mangel på samarbeidsånd i næringslivet • Utnytter ikke mulighetene når de dukker opp • Nytt inntektssystem for kommunene i Norge • Ny kommunestruktur

7. Mulighetene framover som Bø skal videreutvikle

Basert på situasjon og ståsted i Bø i dag, sammen med de store samfunnstrendene, de regionale forholdene i Vesterålen og SWOT – analysen, gir dette følgende strategiske målsettinger for utviklinga av Bø-samfunnet i årene framover:

- 4) Bo- og stedsattraktiviteten må styrkes
- 5) Næringsattraktiviteten må styrkes
- 6) Besøksattraktiviteten må styrkes

Det første punktet handler om å styrke befolkningsgrunnet i kommunen. En første milepæl vil være å flate ut på et 2010-nivå. Da bodde det 2789 innbyggere i Bø. På kort sikt er eneste mulighet å styrke tilflyttingen, enten ved å bosette flyktninger og/eller sørge for å utvikle attraktive arbeidsplasser for de under 35 år. De som flytter inn må bli boende, samtidig som en må sørge for at en større andel av ungdommen i Bø ikke flytter ut. Over tid vil dette gi en befolkning med større fertilitet og større barneproduksjon.

Bø er en del av Vesterålsregionen og deler derfor utfordringene og mulighetene til denne regionen. Økonomisk vekst og utviklingen i Vesterålen vil være positivt for Bø. En må derfor sørge for å ta en mer offensiv rolle i det interkommunale samarbeidet – både mot nabokommuner og i regionrådet. I et langsiktig perspektiv vil det kunne bidra til både bedre offentlige tjenester og mulighet for nyetableringer og videreutvikling av eksisterende næringsliv.

Det andre punktet handler om næringsutvikling og nye arbeidsplasser. Bø kommune må sørge for å ta lederrollen ifm utnyttelse av de muligheter og fortrinn en har. I første rekke knytter fortrinnene seg til forhold som beliggenhet, tilgang på naturressurser og kompetanse innenfor noen bransjer. Næringsaktører som vil og kan må følges tett opp slik at kommunen kan bidra som tilrettelegger på en best mulig måte. Utvikling av en næringsplan i tett samarbeid mellom kommunen og næringsaktørene, med tydelige mål og konkrete tiltak vil være et viktig felles verktøy og et startpunkt i utviklingsarbeidet framover.

Det tredje punktet handler om å bli et attraktivt sted å besøke, enten for fritid og ferie eller i forbindelse med opplevelser, arrangementer og andre aktiviteter. Det gir grunnlag for økt verdiskaping for det lokale næringsliv, det bidrar til positivt omdømme og det utvider kommunens nettverk mot ulike miljøer og potensielle utviklingsaktører. Kommunen sin rolle er å være en god tilrettelegger og partner både som arealforvalter og medspiller til lag, organisasjoner og frivilligheten.

8. Visjon, målsettinger og strategier

VISJONEN

Befolkningsvekst i Bø

VERDIGRUNNLAGET

Dette står vi for i Bø

HOVEDMÅL

Bø som egen kommune

SATSINGSOMRÅDE 1

Gode kommunale tjenester og styrket bolyst som gjør at folk blir

Mål

En styrket bo- og stedsattraktivitet

SATSINGSOMRÅDE 2

Utvikle flere arbeidsplasser basert på kommunens fortrinn

Mål

En styrket næringsattraktivitet

SATSINGSOMRÅDE 3

Flere tilreisende og besøkende basert på ferie, fritid, opplevelser og arrangementer

Mål

En styrket besøksattraktivitet

For hvert satsingsområde etableres det strategier som forteller hvordan målene kan nås. Strategiene følges opp gjennom utarbeidelse av et handlingsprogram som rulleres årlig. Dette konkretiserer strategiene i konkrete tiltak og leveranser.

9. Strategier for å styrke bo- og stedsattraktiviteten

Gode kommunale tjenester og styrket bolyst som gjør at folk blir

Mål: En styrket bo- og stedsattraktivitet

For at Bø skal bestå som egen kommune er bo- og stedsattraktiviteten en sentral faktor. Mange av de "nye" arbeidsplassene som etableres er stedsuavhengige. Dette gir oss nye muligheter! Utfordringen i Bø er nå å dempe fraflyttingen, styrke fødselstallene - samtidig som en må gjøre seg attraktiv for nye tilflyttere. På kort sikt er vi helt avhengig av økt tilflytting. På lengre sikt må vi sørge for at de som kommer blir - og at de bidrar til å redusere gjennomsnittsalderen i befolkninga.

Arbeid er naturligvis en viktig parameter, men i større og større grad blir også attraktive og trygge bo- og oppvekstmiljø en viktig faktor ved valg av bosted. Det finnes også trender som viser at både barnefamilier og de som er ferdig med arbeidslivet trekker ut av byene og bosetter seg i utkantene. Dette må vi i Bø utnytte. Vi må bli et attraktivt alternativ for slik bosetting i Vesterålen.

Strategi 1

Målrettet arbeid mot aldersgruppen under 35 år – med sikte på å være et attraktivt sted å bo og arbeide

Strategi 2

Sikre innbyggerne god kvalitet på oppveksttjenestene; barnehage, skole, utdanning

Strategi 3

Sikre innbyggerne gode helse- og omsorgstjenester

Strategi 4

Folkehelse

10. Strategier for å styrke næringsattraktiviteten

Utvikle flere arbeidsplasser basert på kommunens fortrinn

Mål: En styrket næringsattraktivitet

Det er en rekke ulike forhold som påvirker kommunens næringsattraktivitet; bla beliggenhet, ressursbase, infrastruktur, omdømme, næringsstruktur og utviklingskultur. Næringslivet i Bø består av mange små bedrifter. Primærnæringene (fiske og landbruk) har tradisjonelt hatt en viktig posisjon. Strukturendringene i samfunnet har medført en betydelig reduksjon i arbeidsplasser i primærnæringene, som vi i liten grad har klart å kompensere med nye. Framover handler det derfor om å styrke utviklingen av eksisterende næringsliv og sørge for å bli attraktiv for nye aktører. Samtidig må en sørge for å utnytte naturressursene og den attraktive beliggenheten nært ytre farled og olje- og gassressursene i nordområdene.

Strategi 1

Tett og god dialog mellom kommunen og næringsaktørene

I Bø må vi samarbeide. Det gjelder både mellom kommunen og næringslivet, men ikke minst må også næringsaktørene samarbeide seg imellom. Det gjør at vi kan utnytte felles kompetanse – og på den måten stå sterkere mht å utnytte de muligheter vi har. Kommunen som "eier" av stedet må ta ansvar for å fasilitere denne type samarbeid.

Strategi 2

Utnytte kommunens lokalisering nært viktige fiskefelt, ytre farled, olje- og gassaktiviteter i nordområdene

Bø har en attraktiv beliggenhet. Det er fortrinn som er komparative og ikke kopierbare. Det må utnyttes strategisk framover. Kommunen må sørge for å knytte seg på de riktige aktørene – og jobbe sammen med disse for å utvikle de muligheter som avdekkes.

Strategi 3

Utnytte kommunens mineralske ressurser

Bø har mineralske ressurser "av nasjonal interesse" jf NGU (Norges Geologiske Undersøkelser). Det finnes i tillegg private aktører som utnytter deler av disse ressursene mht verdiskaping og nye arbeidsplasser. Kommunen må sørge for forutsigbare rammebetingelser som gjør at ressursene kan bidra til en bærekraftig vekstkraft i årene framover.

11. Strategier for å styrke besøksattraktiviteten

Flere tilreisende og besøkende basert på ferie, fritid, opplevelser og arrangementer

Mål: *En styrket besøksattraktivitet*

Bø karakteriseres ofte som perlen i øyriket Vesterålen. Særlig kjennetegnes kommunen av stor variasjonsrikdom i landskap og vegetasjon. Dette er stedet som kan by på frådende storhav og mild skjærgård, hvite sandstrender og fargesprakende myrer, flate moer og alpine tinder, fuglefjell og våtmarker - i et åpent landskap. Naturen byr på ekte vare, her er alltid en sesong for de annerledes naturopplevelsene. Dette må utnyttes mer offensivt i tiden framover. Vi må sørge for at flere bruker fritida si i Bø – enten ved å ha sin fritidseiendom her eller ved å besøke kommunen for å oppleve natur og kultur. Det vil styrke både det lokale næringsliv og nettverket som bidrar i utviklingen av Bø-samfunnet.

Strategi 1

Legge til rette for attraktive og sjønære tomter for fritidsbebyggelse

Strategi 2

Videreutvikle samarbeidet med lag, foreninger og frivillige for utvikling av attraktive opplevelser og arrangementer

12. Handlingsplan for 2014 – 2016

Satsingsområde 1 Gode kommunale tjenester og bolyst	Tiltak	Leveranse
	Igangsette "ung-bolig" prosjektet i løpet av 2014	Planlegging, finansiering og bygging av 6 slike boliger innen medio 2015
	Vise fram suksess-historiene – gjøre oss "lækker"	Utvikle en offensiv kommunikasjonsstrategi
	Full utbygging av bredbånd – i HELE kommunen	Fullt utbygd bredbåndsdekning innen utgangen av 2017
Satsingsområde 2 Utvikle flere arbeidsplasser	Tiltak	Leveranse
	Etablere et forum for samarbeid i Bø	Igangsettes straks. Forum etablert før 1. Mai 2014
	Initiere samarbeid i næringslivet – der de gjør hverandre gode	Utvikle dette gjennom samarbeid og prosess ifm SNP Bø
	Etablere en strategi som grunnlag for en offensiv fiskeripolitikk	På plass innen utgangen av 2014. Ordfører tar "lead".
	Mentorordning både ifht bedrifter/ næringsliv og ifht rekruttering	
Satsingsområde 3 Flere tilreisende og besøkende	Tiltak	Leveranse
	Gjennomføre en idédugnad under Regine dagene; Bø-fjerdinger, utflytta Bø-fjerdinger og Bø venner	Planlegges og gjennomføres første gang sommeren 2014
	Flere attraktive områder for fritidsboliger	I samarbeid med utbyggere sørge for at slike områder avsettes i arealplanen

13. Tiltaksbank

Alle forslag til tiltak som er foreslått i prosessen samles her i en oversikt, sortert etter satsingsområde som de kan relateres til. Forslag fra tiltaksbanken kan vurderes underveis etter hvert som tiltak gjennomføres.

Satsingsområde 1 Gode kommunale tjenester og bolyst	Forslag til tiltak	Forslagstiller/referanse
Satsingsområde 2 Utvikle flere arbeidsplasser	Forslag til tiltak	Forslagstiller/referanse
	Styrke næringsavdelinga i kommunen	WS kommunestyret 30.01 2014
	Bedre utnyttelse av fiskeressursene; eks. levendelagring Stimulere for økt verdiskaping i fiskerinæringa i Bø	WS kommunestyret 30.01 2014
	Tilgang på privat og offentlig kapital	WS kommunestyret 30.01 2014
	Etablere et samarbeidsforum for samarbeid på tvers av næringer og kommunen, bygge nettverk og bli mer utadrettet i næringsarbeidet <i>Kommunen tar initiativ til etablering av slik forum i samarbeid med Bø Næringsforening innen</i>	WS næringslivet 20.02

	<i>påske 2014</i>	
	Gjennomføre en behovsanalyse i bedriftene, med besøksrunde til bedrifter og næringsaktører <i>Igangsettes vår/sommer 2014</i>	WS næringslivet 20.02
	Beholde LORAN C stasjonen som areal for nye aktører	WS næringslivet 20.02
	Etablere en "jordbank" som kan øke tilgangen til dyrkbar mark	WS næringslivet 20.02
	Samlet oversikt over bedrifter i Bø; gjerne nettbasert	WS næringslivet 20.02
Satsingsområde 3 Flere tilreisende og besøkende	Forslag til tiltak	Forslagstiller/referanse
	Vegmerking og skilting Korreksjon av POI, skilt med "velkommen til Bø", skilting av veger	WS næringslivet 20.02
	Servicekurs for varehandel og reiselivsbedrifter	WS næringslivet 20.02

14. Referanser og litteratur

Oversikt over relevant litteratur og kilder som er brukt i arbeidet med å utarbeide dokumentet.

Nr.	Navn på dokument	Forfatter/kilde
1	Attraktivitet; presentasjon fra mai 2013	Knut Vareide, Telemarksforskning
2	Kommuneplanveilederen	Miljøverndepartementet
3	Konjunkturbarometeret for Nord Norge – Høsten 2013	Sparebanken Nord Norge
4	Årsrapport Bø kommune 2010	Bø kommune
5	Årsrapport Bø kommune 2011	Bø kommune
6	Årsrapport Bø kommune 2012	Bø kommune
7	Rådmannens forslag til Økonomiplan 2014 – 2017	Bø kommune
8	Diverse statistikk demografi, sysselsetting og pendling	Statistisk Sentralbyrå
9	Kommunen som utviklingsaktør og beskrivelse av innovasjonssystemet i Bø kommune	SINTEF rapport, 2010
10	Samferdselsplan for Vesterålen 2009	Vesterålen Regionråd

BUDSJETTREGULERING NÆRINGSPROSJEKTER 2014

Saksbehandler: Arne Osnes
 Arkivsaksnr.: 14/27

Arkiv: 144

Saksnr.: Utvalg

Møtedato

22/14 Formannskapet

13.03.2014

Innstilling:

Fremlagte budsjetter for næringsprosjekter vedtas iht. oppstilling i saksframlegget.

Saksutredning:

Saksopplysninger:

I vedtatt budsjett for 2014 er ikke pågående næringsprosjekter innlagt. De enkelte prosjektene er vedtatt, men uten detaljerte budsjett.

Prosjektene dette gjelder er:

Strategisk næringsplan:

Kostnadsramme kr 100.000

Finansiert fra Statlig fond kr 100.000, (ramme 2013)

Prosjektet er under gjennomføring.

Bredbåndsutbygging

Kostnadsramme kr 142.500

Finansiert fra Statlig fond kr 122.500, (ramme 2014)

Tilskuddsordningen for bredbåndsutbygging er endret, og midler tildeles gjennom Post og Teletilsynet. Dette medfører en betydelig mer grundig dokumentasjon av dekning i utbyggingsområdene, alternative muligheter og detaljert beskrivelse av utbyggingsprosjektene. Innlagt budsjett for Bredbåndsutbyggingen gjelder derfor nå bare nødvendige utredningsarbeider.

Eksternt Næringsarbeid FoU

Kostnadsramme kr 155.500

Finansiert fra:

omstillingsmidler kr 100.000

Statlig fond kr 30.000 (ramme 2014)

Prosjektet er en videreføring av tidligere Bøks-finansiert utviklingsarbeid.

Budsjettforslag fremkommer nedenfor:

Det er også igangsatt prosjekter finansiert direkte fra omstillingsmidler. Disse er:

- Generell kompetanseheving næring og samfunn
- Fiskeriutvikling Bø
- Styrkingsarbeid fiskeflåte
- Videre utvikling mineraler Kobbvådgen
- Tilflyttingsprosjekt

Disse prosjektene er påbegynt men ikke ferdigstillet, og arbeides med løpende. Samtidig er det noen udisponerte restmidler etter omstillingsperioden som skal fordeles mellom omstillingskommunene. Nordland fylkeskommune har utbetalt alle tilskudd, men en venter fremdeles på endelig avklaring om disponering av disse midlene. Avklaring forventes i løpet av kort tid, og sak for endelig disponering vil bli fremlagt til politisk behandling snarest etter dett.

Forslag til budsjett Strategisk Næringsplan, Bredbåndsutbygging og Eksternt Næringsarbeid:

Ingen av disse prosjektene forutsetter finansiering fra kommunal drift.

1.1202		P	0 Strategisk Næringsplan	
Budsjett 2014				
1.7290	1202	325	0 Momsrefusjon	-17 500
1.7300	1202	325	0 Refusjon fra fylkeskommunen	0
1.7500	1202	325	0 Refusjon fra andre kommuner	0
1.7700	1202	325	0 Refusjon fra andre (private)	0
1.8100	1202	325	0 Andre statlige overføringer	0
1.9503	1202	325	Bruk av statlig næringsfond	-100 000
Sum driftsinntekter				-117 500
1.0100	1202	325	0 Lønn i faste stillinger	0
1.0500	1202	325	0 Annen lønn og trekkpl. godtgj.	0
1.0900	1202	325	0 Pensjonsinnskudd KLP	0
1.0990	1202	325	0 Arbeidsgiveravgift	0
1.1000	1202	325	0 Kontormateriell	0
1.1151	1202	325	0 Bevertning	5 000
1.1202	1202	325	0 Oppholdsutgifter	10 000
1.1209	1202	325	0 Diverse utgifter	0
1.1300	1202	325	0 Telefon	0
1.1400	1202	325	0 Annonser, reklame, informasjon	5 000
1.1402	1202	325	0 Representasjon	0
1.1600	1202	325	0 Reise- og diettgodtgjørelse	0
1.1700	1202	325	0 Kjøp av transporttjenester	15 000
1.2001	1202	325	0 Inventar og utstyr	0
1.2700	1202	325	0 Konsulenttjenester	0
1.2700	1202	325	0 Kjøp av tjenester	50 000

- Generell kompetanseheving næring og samfunn
- Fiskeriutvikling Bø
- Styrkingsarbeid fiskeflåte
- Videre utvikling mineraler Kobbvådgen
- Tilflyttingsprosjekt

Disse prosjektene er påbegynt men ikke ferdigstillet, og arbeides med løpende. Samtidig er det noen udisponerte restmidler etter omstillingsperioden som skal fordeles mellom omstillingskommunene. Nordland fylkeskommune har utbetalt alle tilskudd, men en venter fremdeles på endelig avklaring om disponering av disse midlene. Avklaring forventes i løpet av kort tid, og sak for endelig disponering vil bli fremlagt til politisk behandling snarest etter dett.

Forslag til budsjett Strategisk Næringsplan, Bredbåndsutbygging og Eksternt Næringsarbeid:

Ingen av disse prosjektene forutsetter finansiering fra kommunal drift.

1.1202		P	0 Strategisk Næringsplan		
Budsjett 2014					
1.7290	1202	325	0	Momsrefusjon	-17 500
1.7300	1202	325	0	Refusjon fra fylkeskommunen	0
1.7500	1202	325	0	Refusjon fra andre kommuner	0
1.7700	1202	325	0	Refusjon fra andre (private)	0
1.8100	1202	325	0	Andre statlige overføringer	0
1.9503	1202	325		Bruk av statlig næringsfond	-100 000
Sum driftsinntekter					-117 500
1.0100	1202	325	0	Lønn i faste stillinger	0
1.0500	1202	325	0	Annen lønn og trekkpl. godtgj.	0
1.0900	1202	325	0	Pensjonsinnskudd KLP	0
1.0990	1202	325	0	Arbeidsgiveravgift	0
1.1000	1202	325	0	Kontormateriell	0
1.1151	1202	325	0	Beverting	5 000
1.1202	1202	325	0	Oppholdsutgifter	10 000
1.1209	1202	325	0	Diverse utgifter	0
1.1300	1202	325	0	Telefon	0
1.1400	1202	325	0	Annonser, reklame, informasjon	5 000
1.1402	1202	325	0	Representasjon	0
1.1600	1202	325	0	Reise- og diettgodtgjørelse	0
1.1700	1202	325	0	Kjøp av transporttjenester	15 000
1.2001	1202	325	0	Inventar og utstyr	0
1.2700	1202	325	0	Konsulenttjenester	0
1.2700	1202	325	0	Kjøp av tjenester	50 000

1.7300	1202	325	153	Refusjon fra fylkeskommunen	0
1.7500	1202	325	153	Refusjon fra andre kommuner	-100 000
1.7700	1202	325	153	Refusjon fra andre (private)	0
1.8100	1202	325	153	Andre statlige overføringer	0
1.9503	1202	325	153	Bruk av statlig næringsfond	-30 000

Sum driftsinntekter					-155 500
1.0100	1202	325	153	Lønn i faste stillinger	0
1.0500	1202	325	153	Annen lønn og trekkpl. godtgj.	0
1.0900	1202	325	153	Pensjonsinnskudd KLP	0
1.0990	1202	325	153	Arbeidsgiveravgift	0
1.1000	1202	325	153	Kontormateriell	0
1.1151	1202	325	153	Beverting	5 000
1.1202	1202	325	153	Oppholdsutgifter	10 000
1.1209	1202	325	153	Diverse utgifter	5 000
1.1300	1202	325	153	Telefon	0
1.1400	1202	325	153	Annonser, reklame, informasjon	2 000
1.1402	1202	325	153	Representasjon	0
1.1600	1202	325	153	Reise- og diettgodtgjørelse	0
1.1700	1202	325	153	Kjøp av transporttjenester	25 000
1.2001	1202	325	153	Inventar og utstyr	0
1.2700	1202	325	153	Konsulenttjenester	0
1.2700	1202	325	153	Kjøp av tjenester	70 000
1.2900	1202	325	153	Internkjøp, internarbeid næring	13 000
1.4290	1202	325	153	Momsutgift	25 500
Sum driftsutgifter					155 500

Åsa Elvik
Rådmann

Arne Osnes
Næringskonsulent

NEDSETTING AV ARBEIDSGRUPPE ØKONOMIPLAN 2015-2018

Saksbehandler: Åsa Elvik
Arkivsaksnr.: 14/167

Arkiv: 145

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
23/14	Formannskapet	13.03.2014
/	Kommunestyret	20.03.2014

Innstilling:

1. Det opprettes ei arbeidsgruppe som skal fremme forslag til tiltak til Økonomiplan 2015-2018.
2. Mandat og sammensetning vedtas i tråd med saksframlegget.
3. Som Kommunestyrets fem representanter oppnevnes:
 -
 -
 -
 -
 -

Saksutredning:

Kommunestyret fatta i forbindelse med behandlinga av økonomiplanen for 2014-2017 følgende vedtak:

Det nedsettes ei partssammensatt arbeidsgruppe med medlemmer fra Kommunestyret, administrasjonen, tillitsvalgte, næringslivet og representanter for frivillige lag og foreninger. Gruppen har som mandat å fremme forslag til Kommunestyret om hvilke langsiktige strategiske valg Bø kommune skal gjøre for å sikre en bærekraftig balanse i økonomien. Målet er at Bø skal bestå som egen kommune. Ordføreren leder gruppa, og Rådmannen er sekretær for gruppa.

Bø kommune har styrt ned over flere år. Blant mange tiltak som er gjennomført kan det nevnes nedlegging av ei avdeling på sykeheimen, kutt i aktivitetstilbud til eldre og til funksjonshemmede, sammenslåing av to barnehager, kutt i stillinger og bruk av vakanser. Årsaken er at driftsnivået over flere år har vært høyere enn kommunens samlede inntekter. Det er opparbeidet en forholdsvis stor lånegjeld som medfører høye kapitalkostnader. Det er press på likviditeten, og det er blitt opparbeidet akkumulerte underskudd.

God økonomistyring er ei forutsetning for gode velferdstjenester, gode arbeidsvilkår for de ansatte og for bolyst og utvikling. Det går ei grense for hvor mye en kan styre ned drifta i en kommune før det får konsekvenser for disse tingene. Det er et politisk spørsmål å vurdere: Hva er godt nok? Hva er god nok kvalitet?

Når en konsentrerer seg om å kutte utgifter på kort sikt i de årlige budsjettene, risikerer en at sjansene til å gjøre strategiske veivalg, forsvinner. Enten ved at det blir for seint, eller ved at en mister valgene av syne fordi en har fokus på de kortsiktige grepene. Etter år med nedstyring i Bø kommune, er Rådmannen si vurdering at utgiftene våre i stor grad er bundet opp. Handlingsrommet er lite.

Det foreslås på denne bakgrunn å opprette en arbeidsgruppe som skal komme med en tilråding til Kommunestyret om hvilke langsiktige strategiske valg Bø kommune skal gjøre for å komme i økonomisk balanse.

Det arbeides parallelt med ferdigstilling av strategisk næringsplan og kommuneplanens samfunnsdel. Det er viktig å se alt det strategiske arbeidet i kommunen i sammenheng. Det foreslås derfor at arbeidsgruppen skal være kjent med det øvrige planarbeidet i kommunen.

Forslag til mandat:

- Arbeidsgruppen skal gjøre seg kjent med arbeidet med ny kommuneplan. Gruppen skal ta utgangspunkt i målene i kommuneplanen.
- Arbeidsgruppen skal ut fra dette fremme forslag til hvilke langsiktige strategiske valg Bø kommune skal gjøre. Dette skal konkretiseres som forslag til tiltak til Økonomiplan 2015-2018. Tiltakene skal være prioriterte og tilstrekkelige til å sikre Bø kommune en langsiktig bærekraftig balanse i økonomien.
- Rapporten skal være ferdig slik at den kan behandles politisk i oktober 2014. Kommunestyrets vedtak vil da være et premiss for det videre Økonomiplanarbeidet.

Sammensetning av gruppa:

Rådmannen foreslår at gruppa settes sammen slik:

- 5 representanter fra Kommunestyret
- 3 representanter for de ansatte (2 tillitsvalgte, 1 verneombud)
- 1 representant for frivillige lag og foreninger
- 2 representanter for næringslivet

Dette gir ei gruppe på 11. Det bør tilstrebes kjønnsmessig balanse, samt spredning i alder og bosted.

Rådmannen foreslår at Kommunestyret sjøl oppnevner sine 5 representanter. Det foreslås at Fagforbundet og Utdanningsforbundet som de største fagforeningene, får i oppdrag å oppnevne hver sin representant. Videre bes verneombudene om å utpeke 1 representant. Det foreslås videre at Bø Idrettsråd oppnevner 1 representant til å representere frivillig sektor (Bø Idrettsråd er per dato eneste paraplyorganisasjon i Bø). Det foreslås at Bø næringsforening får i oppdrag å oppnevne 2 representanter. Administrasjonen vil bistå gruppa underveis i arbeidet. Rådmannen får fullmakt til å ta med seg det antall etatsledere som vurderes som hensiktsmessig.

Vedlegg: Ingen vedlegg

Åsa Elvik
Rådmann

STRATEGISK NÆRINGSFOND

Saksbehandler: Åsa Elvik
Arkivsaksnr.: 14/168

Arkiv: U70

Saksnr.: Utvalg
24/14 Formannskapet
/ Kommunestyret

Møtedato
13.03.2014

Innstilling:

Saksutredning:

Sakspapir vil bli ettersendt.

Vedlegg:

RESERVASJONSMULIGHET FOR LEGER

Saksbehandler: Anders Svensson
 Arkivsaksnr.: 14/187

Arkiv: G21

Saksnr.: Utvalg
 25/14 Formannskapet

Møtedato
 13.03.2014

Innstilling:

1. Hvis staten åpner for en reservasjonsmulighet for leger, vil Bø kommune ikke inngå slike avtaler.

Saksutredning:

Lov om svangerskapsavbrudd (abortloven) ble vedtatt 1975. Loven gir alle kvinner rett til selvbestemt abort frem til 12. svangerskapsuke. Der er ingen henvisningsplikt for abort. Det betyr at kvinner som ønsker/vurderer abort kan henvende seg direkte til sykehus uten å involvere fastlegen.

Fra 1975 frem til 2001, var reservasjon mot deltakelse i abortsaker uproblematisk for allmennleger da der var lite formelle lovkrav knyttet til allmennlegetillinger. Innføringen av fastlegeordningen i 2001 gjorde at fastlegenes arbeid ble regulert av lov og forskrift i tillegg til en fastlegeavtale med kommunene. Avtalen innebærer forpliktelser overfor kommunen, men fremfor alt forpliktelser overfor innbyggerne på legens liste. Fastlegen skal tilby nødvendige helsetjenester for innbyggerne på sin liste og skal henvise til spesialisthelsetjenesten dersom det er nødvendig.

Frem til 2011 hadde fastleger (tidligere distriktsleger og kommuneleger) likevel anledning til å reservere seg mot å delta i abortsaker. Ordningen, som var en videreføring av tidligere praksis, var ikke hjemlet i lov og forskrift. De fleste fastleger hadde kollegiale ordninger der annen fastlege snakket med kvinnen, undersøkte henne og henviste henne til sykehus for inngreppet. Antallet fastleger som reserverer seg fra deltakelse i abortsaker er ukjent, men sannsynligvis dreier det seg om <100 leger i Norge. Der har ikke vært noen klager fra kvinner som ønsket abort.

I 2011 ga Helse og omsorgsdepartementet ut et rundskriv der de presiserer at fastleger ikke har anledning til å reservere seg mot å delta i abortsaker:

”Når det gjelder fastleger, uavhengig av om de er selvstendig næringsdrivende eller ikke, er det ikke hjemmel for kommunen til å fritta legen for oppgaver som er pålagt ved lov eller forskrift.

Rundskrivet skapte etter hvert en hissig debatt. De fastleger som av samvittighetsgrunner ikke ønsket å delta i abortsaker meinte at rundskrivet i praksis var et yrkesforbud. Andre meinte at fastleger er nødt til å forholde seg til lover og forskrifter og at en fastlegeavtale innebærer en offentlig kontrakt som man ikke kan velge bort deler av. Det har liten hensikt å referere til argumenter brukt i debatten da den var sprikende og til dels usakelig.

Legeforeningen behandlet saken i landstyremøte i juni 2013. Vedtaket *”legger til grunn at det skal kunne tilrettelegges for reservasjonsadgang ved alvorlige samvittighetskonflikter knyttet til liv og død”*

Vedtaket var et kompromiss, og da man ikke definerte hva man meinte med *”alvorlige samvittighetskonflikter”* og ikke fortalte hva *”liv og død”* betyr, ble resultatet at vedtaket ikke bidro til at en avklaring.

Regjeringens forslag til reservasjonsmulighet for fastleger

Reservasjonsadgang for leger er en viktig sak for Krf. I forbindelse med samarbeidsavtalen mellom Krf, Høyre og Frp fikk Krf gjennomslag for at leger skal få anledning til å reservere seg mot oppgaver som strider mot legens samvittighet. Forslaget fra regjeringen er sendt til høring:

”I høringsnotatet foreslår departementet også endringer i fastlegeforskriften (forskrift 29. august 2012 nr. 842 om fastlegeordningen i kommunene) og i forskrift om pasient- og brukerrettigheter i fastlegeordningen (forskrift 29. august 2012 nr. 843).

Kommuner skal få adgang til å inngå avtaler med fastleger om at disse kan reservere seg av samvittighetsgrunner mot å henvise kvinner til abort. Fastlegen som reserverer seg må sørge for at kvinner på hans eller hennes liste som vurderer eller ønsker henvisning til abort, får tilbud om konsultasjon hos en annen fastlege i nærheten senest innen neste virkedag. Før kommunen kan inngå avtale om reservasjon, må fastlegen dokumentere at han eller hun har inngått en skriftlig avtale med en kollega som forplikter seg til å ta imot og henvise de aktuelle kvinnene.

Fastlegen som har reservert seg skal også informere kvinner på sin liste som vurderer eller ønsker henvisning til abort om at de kan henvende seg direkte til sykehuset uten henvisning fra fastlege.

Personer som står på listen til en fastlege som reserverer seg, skal få rett til å skifte til en fastlege som ikke har reservert seg. Dette skiftet skal ikke regnes som et skifte etter reglene om inntil to skifter per kalenderår. Før kommunen kan inngå en avtale om reservasjon, må den

forsikre seg om at det er andre fastleger i nærheten med åpne lister slik at de som ønsker det kan skifte til en fastlege som ikke har reservert seg.

Fastlegen skal informere alle sine eksisterende listeinnbyggere om reservasjonsavtalen straks avtalen er inngått. Kommunen skal sørge for at alle innbyggerne får informasjon om hvilke leger som til enhver tid har reservert seg slik at innbyggerne er kjent med det når de skal velge fastlege.”

Det er viktig å poengtere at avtalen ikke innebærer noen rett til reservasjon, men mulighet for det dersom forholdene ellers ligger til rett for det. Forslaget innebærer at kommunene må vurdere om kvinnes rettigheter blir ivaretatt dersom en fastlege for anledning til å reservere seg. Dette er en juridisk, administrativ og faglig vurdering som må gjøres av leder for legetjenesten (egentlig rådmannen).

Høringsfristen er 30. april 2014.

Vurdering av saken

Dilemmaet dreier seg om legens rett til å reservere seg mot behandling som strider mot egen overbevisning på den ene siden og pasientens juridiske rett til å motta behandling på den andre siden. Fastlegen har plikter overfor sine pasienter, regulert i lov, forskrift og avtaler. Kvinnen har rett til selvbestemt abort og fastlegen er pliktet til å henvise pasienter som har behov for det til behandling. Dersom legen reserverer seg mot deltakelse i abortsaker grunnet samvittighetskvaler, bryter han avtalen med kommunen. Er hensynet til legens samvittighet viktigere enn kvinnens rettighet til helsehjelp og kravene i lov, forskrift og fastlegeavtale?

Dessverre er saken litt mer komplisert enn som så. Fastlegens arbeid i forbindelse med abortsaker er ikke en henvisning i medisinsk forstand da det ikke gjøres en medisinsk vurdering av kvinnen. Fastlegen gjør undersøkelse, tar prøver, informerer kvinnen om behandlingsalternativer/prosedyrer og skriver under på at informasjonen er gitt. Det er kvinne alene som fatter beslutning og hun trenger ikke henvisning fra fastlege for å få abort. Hun kan henvende seg direkte til sykehuset og dermed er hennes rettigheter ivaretatt uavhengig av fastlegen. Det kan samtidig hevdes at fastlegens oppgaver overfor sine listepasienter naturligvis også omfatter støtte, samtale og veiledning i abortsaker.

Før 2011 hadde fastleger som ønsket det, i praksis en mulighet til å reservere seg mot abort. Det er et fåtall leger (ingen vet det eksakte tallet) som ønsker å reservere seg, og der er lite dokumentasjon på at ordningen har skapt problemer for kvinner som ønsker abort. De praktiske konsekvensene av en fortsatt reservasjonsmulighet for fastleger er derfor sannsynligvis små.

Regjeringens forslag åpner for reservasjonsmulighet ved abortsaker, men legeföreningens vedtak og diskusjonene blant leger og i media tyder på at fastleger kan komme til å ønske reservasjon mot andre typer av saker som omhandler liv og død, så som innsetting av spiral (som kan innebære at et befruktet egg avstøtes fra livmoren) og henvisning til kunstig befruktning av homofile. Dersom man åpner for reservasjon mot abort grunnet samvittighetspørsmål, kan det åpne for krav om reservasjon mot andre oppgaver.

Det å nekte leger anledning til å reservere seg medfører sannsynligvis at noen leger ikke lenger kan jobbe som fastlege. FN verdenserklæring om menneskerettigheter artikkel 18 sier: Enhver har rett til tanke-, samvittighets- og religionsfrihet. Denne rett omfatter frihet til å skifte religion eller tro, og frihet til enten alene eller sammen med andre, og offentlig eller privat, å gi uttrykk for sin religion eller tro gjennom undervisning, utøvelse, tilbedelse og ritualer.

.Europarådets parlamentarikerforsamling vedtok i 2010 en resolusjon hvor det heter at *«ingen person, sykehus eller institusjon skal bli tvunget til ... eller diskriminert mot på noen måte for å nekte å utføre, tilrettelegge for eller assistere ... ved abort eller en hvilken som helst handling som kan forårsake døden til et menneskefoster eller –embryo.*

Det kan samtidig, med god grunn hevdes at det ikke er en menneskerett å jobbe som fastlege og at der finnes mange andre legeoppgaver for leger som ønsker å reservere seg.

Dersom leger nektes anledning til å reservere seg må man finne en ordning for de leger som allerede jobber som fastlege, og som har avtale om reservasjon. Det gjelder et fåtall leger men det kan bli krevende for en kommune å si opp en eksisterende fastlegeavtale på grunn av religiøs overbevisning hos legen, som tidligere har vært akseptert. En overgangsordning er derfor nødvendig

Konsekvenser for Bø kommune

Bø kommune har i dag ingen fastleger som ønsker å reservere seg mot deltakelse i abortsaker. Dersom Bø kommune i fremtiden ønsker å ansette en fastlege som ikke ønsker å delta i abortsaker kan dette enkelt løses gjennom kollegiale ordninger.

Uansett utfall av behandlingen i Stortinget, vil det få lite konsekvenser for innbyggerne i Bø i overskuelig framtid.

Åsa Elvik , rådmann

Jim Gundersen, helse- og omsorgsleder

FRIVILLIGSENTRAL

Saksbehandler: Katie Hanken

Arkiv: F08

Arkivsaksnr.: 14/188

Saksnr.: Utvalg**Møtedato**

26/14 Formannskapet

13.03.2014

/ Kommunestyret

Innstilling:

Administrasjonen bes søke om statlig støtte til etablering av frivilligsentral.

Saksutredning:**Bakgrunn:**

Vedtak i kommunestyret 11.12.13 i sak 62/13 Økonomiplan 2014-2017 – Budsjett 2014: Rådmannen bes utrede alternativer for etablering av frivillighetssentral i Bø kommune i løpet av 2014. Sentralen forutsettes lokalisert til Bøheimen. Det bes spesielt utredet fokus på økt aktivitet både for beboerne på Bøheimen og også for eldre som bor hjemme, samt fokus på tiltak som kan avhjelpe ensomhet. Saken legges frem for kommunestyret til behandling.

Frivilligsentral har vært forsøkt opprettet i Bø flere ganger men har strandet i mangel av statsstøtte eller lokal finansiering. Interessen for etablering av sentral i Bø har vært vist fra det offentlige, lag og foreninger og private aktører.

Hva er en frivilligsentral

En frivilligsentral er et formidlingskontor for frivillig innsats i nærmiljøet. Sentralens oppgave er å være et kontaktpunkt og koordinerende ledd for de som ønsker å yte en frivillig innsats og de som ønsker å få utført en oppgave av frivillige. Sentralen skaper en samhandlingsarena for individer, lag og foreninger, det offentlige og private aktører. Målet er å utløse de gode kreftene på en god måte for alle. Det skal være et verktøy for eksisterende frivillighet samt et virkemiddel for å utløse ny frivillig innsats.

Frivilligsentraler oppsto først i Norge i 1991 og utviklet seg fra å ha hovedfokus i omsorgsorientering der en-til-en tjenester som koblet frivillige til hjelpetrengende brukere var hovedinnholdet, til å være nettverksbyggende og i senere tid til å være nærmiljøorientert der hele lokalbefolkningen er deltakere i sosiale og kulturelle tiltak.

Eksempler på omsorgsaktiviteter: besøksvenn, ledsager, transport, besøkstjenester, handling, vedbæring, snørydding, med mer.

Eksempler på nettverksbyggendeaktiviteter: allsangkvelder, datakurs, internasjonalkafeer, home start kurs, mentorordning for flykninger, leksehjelp med mer.

Eksempler på nærmiljøaktiviteter: dugnader, natteravn, festival og kulturarrangement, koordinering av samarbeid blant lag og foreninger med mer.

Innhold i en frivilligsentral kan være så mangt og det defineres av de som vil bruke den. Den skal styrke og støtte den frivilligheten som finnes fra før og rekruttere nye mennesker til meningsfull frivillig innsats for dem selv og fellesskapet. Den skal skape nye møteplasser og fremme samarbeid mellom individer, lag og foreninger og kommunal forvaltning.

Hva en frivilligsentral ikke er:

En frivilligsentral er ikke en offentlig etat. En frivilligsentral eksisterer på de frivilliges premisser. Kommunen er eier av sentralen og arbeidsgiver for daglig leder, men i sentralens virksomhet skal kommunen inneha rollen som samarbeidspartner og initiativtaker. Nye prosjekter som kommunen er med på å starte i samarbeid med frivilligsentralen, forutsetter at arbeidet som er utført er et supplement og støttefunksjon og ikke en erstatning for det offentlige hjelpeapparat. Den frivillige skal kunne på kort varsel si nei og har ingen forpliktelse til å skaffe vikar.

En frivilligsentral skal heller ikke konkurrere med eksisterende lag og foreninger. Der det er et lag som arrangerer for eks. et datakurs så skal ikke en frivilligsentral arrangere et konkurrerende kurs rettet mot samme målgruppen. En frivilligsentral skal støtte og bistå eksisterende frivillig arbeid og kan ta en koordinerende rolle i for eksempel større kultur eller idrettsarrangement der flere lag jobber sammen om å få realisert et prosjekt.

Trenger vi en frivilligsentral i Bø?

Vi er en kommune med stor prosent eldre mennesker. Vi har også ensomhetsproblematikk i vår kommune. En frivilligsentral kan være med på å gi verdifulle tjenester til de som trenger praktisk hjelp og samtidig skape nye muligheter for en god samtale, den kan starte aktivitetstilbud som skaper nye møteplasser, bygger sosiale nettverk og gir flere muligheter for deltagelse i fellesskapet for alle.

Bø er dugnadskommune #1. Vi er sterk på frivillighet og har et imponerende foreningsliv. En frivilligsentral kan i Bø tilføre en slags paraplyfunksjon for eksisterende frivillighet. Å ha en person som kan koordinere samarbeid blant lag og foreninger fra alt til aktivitetskalender, gjennomføring av større arrangement, kompetanseheving (styrevervkurs, støtteordninger) til å ha overblikk og se nye muligheter kan være en god støtte for eksisterende frivillighet.

"Gjennom at folk deltar og er aktive i frivillig arbeid etableres viktige nettverk og sterkere tillit mellom mennesker. Dette kan sees på som viktige byggesteiner for å skape robuste og levedyktige lokalsamfunn. En sterk dugnadsånd har i mange tilfeller vist seg som en meget viktig faktor i arbeidet for å hindre fraflytting, utvikle entreprenørskap og arbeidsplasser."

St.meld.nr. 39 Frivillighet for alle

Ved å opprette en frivilligsentral i Bø prioriterer vi en satsning på vår frivillig sektor som vil kunne styrke, støtte og hjelpe den til å skape det gode liv for flere i samfunnet vårt. Den kan til og med skape arbeidsplasser og skaper i hvert fall en som er 60% statsfinansiert!

Eierform og organisering:

Sentralen kan eies av kommune, lag, forening, stiftelse, andelslag med mer. (se vedlegg retningslinjer for frivilligsentraler/nærmiljøsentraler) I dette tilfelle da initiativtageren er kommunen selv, vurderer administrasjonen kommunal eie som eneste naturlig valg. Ved kommunale eie er kommunestyret sentralens øverste organ som velger og gir sin fullmakt til

et styre og til rådmann som har ansvar for organisering, regnskap - og budsjettansvar, ansettelsesmyndighet, arbeidsgiver- og arbeidsledersansvar.

Finansiering:

Det gis et statstilskudd til eksisterende frivilligsentraler i Norge med maks beløp kr 310000,-. Maksimalt tilskudd forutsetter daglig leder ansatt i 100 % stilling og minimum 40 % (kr 206000,-) lokal finansiering av driften. Det gis et statstilskudd til etablering av nye sentraler med kr 155000,- i etableringsåret. I 2014 er søknadsfristen 1. april. Søknaden krever en 3-årig finansieringsplan der lokal finansiering må være skaffet til veie på søknadstidspunktet. I 2014 kreves det kr 103000,- i lokal finansiering og i 2015 og 2016 kreves det årlige kr 206000,-. I 2014 vil det være mulig å finansiere kommunens egenandel over kulturkontorets budsjett. Utgifter som finansieres på denne måten er først og fremst knyttet til annonsering og egeninnsats. De siste årene har det vært en ca 50% sjanse for å få støtte til etablering. Søknader som viser en bred og god lokal forankring så vel som god kvalitet prioriteres. En god lokal forankring blir godt synlig der det har vært en god prosess og der flere enn kommunen viser eierskap for prosjektet både ved sin engasjement og bidrag til finansiering. En lokal prosess er igangsatt av kulturkontoret med sikte på å levere en god søknad til staten.

Lokalisering:

I etableringsfasen er det naturlig at daglig leder har kontor i nærheten av sin nærmeste leder som det foreslås skal være kultursjef og dermed lokaliseres ved kulturavdelingen på kommunehuset. Behov i forhold til lokalisering vil i møte med de frivillige lettere defineres i løpet av første driftsåret. Det foreslås da såfremt at det etableres frivilligsentral her i 2014 at lokalisering blir tatt opp til vurdering i årsmøte med kommunestyret våren 2016.

Vedlegg: Retningslinjer for frivilligsentraler/nærmiljøsentraler

Åsa Elvik
Rådmann

Katie Hanken
Kultursjef

Retningslinjer for frivilligsentraler/nærmiljøsentraler

I. Formål:

- Frivilligsentraler/nærmiljøsentraler (heretter kalt sentraler) skal være en lokalt forankret møteplass, åpen for alle som har lyst til å delta innen frivillig virksomhet.
- Sentralen skal utvikles av menneskene som er knyttet til sentralen.
- Sentralen skal være et kraftsenter og kontaktpunkt for mennesker, foreninger/lag og det offentlige.

II. Organisering:

Kulturdepartementet (KUD) har forvaltningsansvar for det statlige driftstilskuddet til sentralene.

1) Vedtekter

- Sentralene skal ha vedtekter som regulerer formål, organisasjonsform og beslutningsstruktur.
- Innholdet i vedtektene skal regulere aktivitetene i sentralen.
- Sentralen skal samarbeide med lokale frivillige organisasjoner, lag/foreninger og det offentlige.

2) Virksomhet

- Sentralen skal initiere, mobilisere og samordne frivillig aktivitet.
- Aktivitetene skal legges opp i tråd med lokale forutsetninger, behov og bidra til utvikling av sentralen.
- Aktivitetene skal være et tillegg til offentlig virksomhet.
- Det bør legges vekt på et samspill mellom frivillig og offentlig innsats på områder det er naturlig å samarbeide om.
- Sentralen eller de frivillige knyttet til sentralen kan ikke ta i mot betaling, utover godtgjørelse for direkte utlegg.

3) Eiere

- Sentralen kan eies av en eller flere juridiske personer.
- Dersom flere juridiske personer oppretter en sentral kan det stiftes som en forening, et andelslag eller en stiftelse.
- Sentralen skal så sant det er mulig registreres i Enhetsregisteret i Brønnøysundregisteret. Sentraler organisert som stiftelser skal også registreres i Lotteri- og Stiftelsestilsynet.

4) Årsmøte

- I en sentral organisert som en stiftelse er det styret som er stiftelsens øverste organ, og det er stiftelsens vedtekter som kan fastsette at stiftelsen skal ha et årsmøte og hvem som kan møte der.
- I andre eierformer er årsmøtet sentralens øverste organ. (Dersom en kommune er eier kan kommunestyret eller et kommunalt utvalg settes som årsmøte.)

- Ordinært årsmøte avholdes en gang pr. år og innen 30.juni som er frist for søknad og rapport. Ekstraordinært årsmøte skal avholdes hvis det kreves av minst 1/3 av eier(ne) eller styret.
- På årsmøtet møter representanter for eier(ne) med tale- og stemmerett.
- Andre med tilknytning til sentralen kan møte med talerett.
- Årsmøtet foretar valg av styre, godkjenner sentralens budsjett og regnskap, samt fører kontroll med styret og sentralens drift. Det skal føres årsmøteprotokoll.

5) Styret

Kommunalt- og organisasjonseide:

- Styret er sentralens øverste organ mellom årsmøtene. Styret velges og får sin fullmakt fra årsmøtet.
- Styret skal ha et mandat fra eier som regulerer hvem som har regnskaps- og budsjettansvar, ansettelsesmyndighet, arbeidsgiver- og arbeidslederansvar.

Stiftelser:

- Dersom sentralen er organisert som en stiftelse, regulerer Lov om stiftelser ansvarsforholdet i organisasjonen.

Gjelder for alle eierformer:

- Innen 30. juni hvert år skal KUD ha tilsendt regnskap og rapport om den årlige aktiviteten. Ansvar for utarbeidelse og innsendelse av dette avklares i mandatet til styret.

III. Finansiering:

- Søknad om statsmidler for kommende år sendes KUD innen 30.juni og skal inneholde målsetting og budsjett.
- Rammene for tilskuddet fastsettes i statsbudsjettet.
- Statstilskuddet skal brukes til å dekke deler av lønnskostnadene til daglig leder.
- Maksimalt tilskudd forutsetter daglig leder ansatt i 100 % stilling og minimum 40 % lokal finansiering av driften.
- Statstilskuddet skal ikke brukes til driftstøtte til organisasjoners ordinære aktivitet.
- Såfremt regnskap og rapport ikke foreligger innen vedtatt frist, kan sentralen miste statstilskuddet for kommende år.

Vedtatt: 23.september 2005 (revidert 28. januar 2010)